

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA BUDOWNICTWA

WARSZAWA, 27 maja 1950 Nr 7 Poz. 63—83

TREŚĆ:

63

ZARZĄDZENIE MINISTRA BUDOWNICTWA

z dnia 10 maja 1950 r.

w sprawie zabezpieczenia socjalistycznej dyscypliny pracy w zakładach pracy podległych Ministrowi Budownictwa.

L. dz. BKD/W1/2942/50.

W wykonaniu postanowień ustawy z dnia 19 kwietnia 1950 r. o zabezpieczeniu socjalistycznej dyscypliny pracy (Dz.U.R.P. Nr 20, poz. 168) oraz uchwały Rady Ministrów z dnia 5 maja 1950 r. w przedmiocie określenia przypadków usprawiedliwiających nieobecność w pracy oraz warunków i trybu usprawiedliwiania nieobecności, zarządzam co następuje:

1. Użyte w niniejszym zarządzeniu określenie „ustawa“ oznacza ustawę z dnia 19 kwietnia 1950 r. o zabezpieczeniu socjalistycznej dyscypliny pracy (Dz.U.R.P. Nr 20, poz. 168), zaś określenie „uchwała“ oznacza uchwałę Rady Ministrów z dnia 5 maja 1950 r. w przedmiocie określenia przypadków usprawiedliwiających nieobecność w pracy oraz warunków i trybu usprawiedliwiania nieobecności.

2. Za ścisłe przestrzeganie postanowień ustawy, uchwały i niniejszego zarządzenia ponoszą odpowiedzialność kierownicy zakładów pracy (§ 1 ust. 3 uchwały). Ogólny nadzór wykonywany przez prokuratorów zgodnie z art. 16 ustawy oraz nadzór organów kontroli wewnętrznej Resortu Budownictwa w niczym nie zmniejsza tej odpowiedzialności.

3. Kierownicy zakładów pracy podległych bezpośrednio Ministrowi Budownictwa zwołają w dniu 13 maja 1950 r. odprawę kierowników zakładów pracy im podległych. Na odprawach powyższych należy omówić ważność zagadnienia dyscypliny pracy i ustalić środki techniczne, potrzebne dla zapewnienia należytego wykonania postanowień ustawy. W szczególności należy zwrócić uwagę zebranych na okoliczność, że ścisłe przestrzeganie wszystkich postanowień ustawy i uchwały zapewni zmniejszenie się ilości przypadków, w których konieczne będzie stosowanie kar porządkowych oraz występowanie do sądu o ukaranie pracownika karą sądową.

Na odprawie należy poinformować, że niezależnie od szeroko pomyślanej akcji kontroli wykonania ustawy, która przeprowadzona będzie przez organa prokuratorskie w drodze ogólnego nadzoru, organa kontroli wewnętrznej Resortu Budownictwa podejmą kontrolę wykonywania postanowień ustawy. Ponadto na odprawie należy pouczyć kierowników zakładów pracy o ich osobistej odpowiedzialności za właściwe wykonywanie postanowień ustawy i o treści przepisów karnych zawartych w art. 12 ustawy.

4. Kierownicy zakładów pracy wydadzą do dnia 15 maja 1950 r. zarządzenia zapewniające właściwą kontrolę obecności według jednego z czterech systemów kontroli, określonych w § 7 uchwały, a także staranne i właściwe przechowywanie wszelkich aktów dotyczących wykonywania przepisów ustawy (w szczególności odpisów decyzji o usprawiedliwieniu nieobecności, decyzji o nałożeniu kar porządkowych, wniosków o rozpatrzenie sprawy przez sąd).

W tym samym terminie kierownicy zakładów pracy ustalą — w warunkach określonych w § 15 uchwały — osobę spełniającą obowiązki kierownika zakładu pracy w rozumieniu postanowień ustawy oraz osobę, która w danym zakładzie pracy odpowiedzialna będzie za sprawne wykonywanie wszelkich technicznych czynności, związanych z wykonywaniem przepisów ustawy.

5. Kierownicy zakładów pracy zapewnią podanie do wiadomości wszystkich pracowników treści ustawy i uchwały przy pomocy rozwieszenia do dnia 16 maja 1950 r. w za-

kładach pracy afiszów, zawierających skomentowane wyciągi postanowień uchwały i ustawy. Afisze powyższe dostarczone zostaną do zakładów pracy bezpośrednio podległych Ministrowi Budownictwa za pośrednictwem aparatu Ministerstwa Budownictwa.

Po przeprowadzeniu odpraw o których mowa w ust. 3 i wywieszeniu afiszów, wszystkie zakłady pracy przystąpią do ścisłego wykonywania przepisów ustawy z **dniem 17 maja 1950 r.**

6. Przy wydawaniu decyzji, wynikających z postanowień ustawy, kierownicy zakładów pracy winni posługiwać się wyłącznie formularzami, które należy w każdym zakładzie pracy wykonać we własnym zakresie według wzorów Nr 1 do 8, stanowiących załącznik do niniejszego zarządzenia.

7. W odniesieniu do pracy w dni świąteczne i w godzinach nadliczbowych postanowienia ustawy znajdą zastosowanie w tych wyjątkowych przypadkach, w których praca taka — z uwagi na konieczną potrzebę zakładu pracy i po porozumieniu się z zakładowym przedstawicielstwem związkowym, zostanie zarządzona przez kierownictwo zakładu pracy.

8. Pracownik, odbywający porządkową karę przeniesienia na stanowisko niżej zaszeregowane lub sądową karę pozostawania przy pracy dotychczas wykonywanej z potrąceniem części zarobku, może być w okresie odbywania tych kar zwolniony z pracy przez kierownictwo zakładu pracy jedynie w przypadkach, gdy konkretne warunki pracy w danym zakładzie (np. brak możności dalszego zatrudnienia pracownika) takie zwolnienie uczynią koniecznym. Zaznacza się, iż art. 9 ustawy wyklucza w okresie odbywania tych kar możność rozwiązania umowy o pracę lub umowy służbowej na skutek wypowiedzenia dokonanego przez pracownika.

9. Zgodnie z postanowieniami ustawy od orzeczenia kierownika zakładu pracy o nałożeniu kary porządkowej ukaranemu nie przysługuje odwołanie do władzy nadrzędnej ani do Sądu Pracy. Nadzór nad właściwym wydawaniem orzeczeń sprawuje władza nadrzędna.

10. Do czasu wydania instrukcji Prezesa Rady Ministrów o kontroli obecności pracowników o nienormowanym czasie pracy, o której mowa w § 8 uchwały, wszyscy pracownicy, nie wyłączając kierowników zakładów pracy, winni rozpoczynać pracę z reguły w godzinach ustalonych dla ogółu pracowników danego zakładu pracy względnie wydziału, oddziału lub biura, przy uwzględnieniu przypadków uzasadnionych szczególnym rozkładem dnia pracy tych pracowników.

11. Postanowień ustawy nie stosuje się do uczniów Państwowych Ośrodków Szkolenia Zawodowego, podległych Ministerstwu Budownictwa. Odrębne zarządzenie ustali regulamin dyscyplinarny dotyczący powyższych uczniów, zapewniający dyscyplinę pracy w Ośrodkach. w szczególności w zakresie obowiązku regularnego uczęszczania uczniów na praktyczne zajęcia w zakładach pracy.

12. Kierownicy zakładów pracy, podległych bezpośrednio Ministrowi Budownictwa, przedłożą sprawozdanie z wykonania postanowień niniejszego zarządzenia Ministerstwu Budownictwa (Biuro Kadr) w terminie do dnia 16 maja 1950 r.

13. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 10 maja 1950.

Kierownik Ministerstwa Budownictwa
R. Piotrowski

64

ZARZĄDZENIE MINISTRA BUDOWNICTWA

z dnia 23 maja 1950 r.

o zakresie działania i podziale organizacyjnym Departamentu Ogólnego i Biura Szkolenia Zawodowego w Ministerstwie Budownictwa.

(L. dz. G.M/I/2782/50.)

Na podstawie §§ 2 i 3 uchwały Rady Ministrów z dnia 17 kwietnia 1950 roku o zmianie uchwały Rady Ministrów z dnia 12 maja 1949 roku w sprawie tymczasowej organizacji Ministerstwa Budownictwa (Mon. Polski Nr A-46, poz. 520), w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów, ustalam zakres działania i podział na wydziały Departamentu Ogólnego i Biura Szkolenia Zawodowego w Ministerstwie Budownictwa, jak następuje:

§ 1. 1. Departament VIII Ogólny (Znak D-VIII) obejmuje sprawy organizacji Ministerstwa oraz podległych Ministerstwu instytucji i urzędów budżetowych, planowania, analizy, układania i wykonywania budżetów administracyjnych Ministerstwa oraz podległych urzędów i instytucji, rachunkowo-kasowe, obsługi gospodarczej Ministerstwa, taboru samochodowego Ministerstwa i urzędów podległych, sprawy kancelaryjne i Kancelarii Głównej, sprawy mieszkaniowe pracowników Ministerstwa i podległych jednostek budżetowych oraz sprawy administracyjne biblioteki Ministerstwa Budownictwa.

2. Departament VIII Ogólny dzieli się na:
Wydział Planowania Budżetu i Organizacji Urzędów (W-1)
Wydział Realizacji Budżetu (W-2)
Wydział Gospodarczy (W-3)
Wydział Administracyjny (W-4).

§ 2. 1. Biuro Szkolenia Zawodowego (Znak BS) opracowuje plan sieci szkolenia zawodowego zgodnie z wytycznymi P.K.P.G. i C.U.S.Z., ustala programy szkoleniowe dla szkolenia w resorcie budownictwa, nadzoruje realizację zatwierdzonych planów szkoleniowych, organizuje Ośrodki Szkolenia Zawodowego i nadzoruje ich pracę, opracowuje normatywy dla podległych placówek szkolenia, załatwia wszelkie sprawy administracyjne Ośrodków Szkolenia Zawodowego, prowadzi statystykę, analizę i sprawozdawczość w dziedzinie szkolenia, załatwia sprawy organizacji „Służba Polsce".

2. Biuro Szkolenia Zawodowego dzieli się na:
Wydział Administracyjno-Budżetowy Szkolenia (W-1)
Wydział Planowania Szkolenia (W-2)
Wydział Programów Szkoleniowych (W-3)
Wydział Wizytacyjny (W-4)
Wydział do Spraw Organizacji „S.P." (W-5)

§ 3. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem dzisiejszym z mocą obowiązującą od dnia 1 kwietnia 1950 r.

Kierownik Ministerstwa Budownictwa **R. Piotrowski**

65

ZARZĄDZENIE MINISTRA BUDOWNICTWA

z dnia 26 maja 1950 r.

L. dz. GM/1/2861/50

w sprawie likwidacji dyrekcji odbudowy w Gdańsku, Poznaniu, Wrocławiu i Szczecinie.

§ 1. W związku z utworzeniem Inspektoratów Nadzoru Budowlanego w Gdańsku, Poznaniu, Wrocławiu i Szczecinie (Monitor Polski z r. 1950 Nr A-11, poz. 116), ulegają likwidacji dyrekcje odbudowy w tych miastach, powołane rozporządzeniem Ministra Odbudowy z dnia 13 stycznia 1946 r. (Dz. U. R. P. Nr 5, poz. 48) oraz zarządzeniem z dnia 11 lipca 1946 r. (Dz. Urzędowy Min. Odb. Nr 3, poz. 43).

§ 2. Czynności likwidatorów powierza się:
1) w odniesieniu do Dyrekcji Odbudowy w Gdańsku — Stanisławowi Bonarkowi,
2) w odniesieniu do Dyrekcji Odbudowy w Poznaniu — Edmundowi Jasielskiemu,
3) w odniesieniu do Dyrekcji Odbudowy we Wrocławiu — Karolowi Kopciowi,
4) w odniesieniu do Dyrekcji Odbudowy w Szczecinie — Stefanowi Gawędzie.

§ 3. Szczegółowy tryb przeprowadzania likwidacji, terminy zakończenia czynności likwidacyjnych, sposób pokrycia kosztów likwidacji, ilość personelu zatrudnionego w poszczególnych dyrekcjach odbudowy w okresie likwidacji, sposób przechowywania i przekazywania akt, sprawy gospodarcze i osobowe — określi instrukcja, wydana przez Ministra Budownictwa w porozumieniu z Ministrem Finansów.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Kierownik Ministerstwa Budownictwa **R. Piotrowski**

66

ZARZĄDZENIE MINISTRA BUDOWNICTWA

z dnia 6 maja 1950 roku

o powołaniu Komisji Architektoniczno-Budowlanej Ministerstwa Budownictwa.
L. dz. BA/2-3647/50

1. Do opiniowania projektów szkicowych i projektów podstawowych w granicach właściwości rzeczowej Mini-

sterstwa Budownictwa, jak również do opiniowania takich projektów, przedstawianych do rozpatrzenia naczelnej władzy budowlanej w drodze odwołań i zażaleń od orzeczeń władz budowlanych niższych instancji, powołuje się Komisję Architektoniczno-Budowlaną Ministerstwa Budownictwa.

2. W skład Komisji Architektoniczno-Budowlanej wchodzą:

a) przewodniczący, powołany przez Ministra Budownictwa, a ponadto wyznaczeni przez zwierzchników poszczególnych jednostek organizacyjnych przedstawiciele w liczbie:
b) trzech z Biura Administracji Budowlanej w charakterze: sekretarza i dwóch referentów,
c) dwóch z Departamentu Projektowania,
d) jeden z Departamentu Planowania Miast i Osiedli, oraz w zależności od programu prac Komisji przedstawiciele po jednym:
e) z Ministerstwa Obrony Narodowej, z Ministerstwa Kultury i Sztuki, z Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej, z Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budowlanych, z Stowarzyszenia Architektów Rzeczypospolitej Polskiej, z Towarzystwa Urbanistów Polskich, z Dyrekcji Nadzoru Urbanistycznego Biura Odbudowy Stolicy, z Biura Urbanistycznego Warszawy i Wydziału Inspekcji Budowlanej Zarządu Miejskiego m. st. Warszawy, przyczym trzej ostatni w charakterze przedstawicieli reprezentowanych przez siebie instytucji — dla spraw na obszarze m. st. Warszawy, oraz ad personam—dla wszystkich innych spraw, rozpatrywanych przez Komisję.

3. Powołanie zastępców następuje na zasadach określonych w ust. 2.

4. Na wniosek przewodniczącego na poszczególne posiedzenia do spraw specjalnego charakteru może być delegowany przedstawiciel Departamentu Technicznego jak również przedstawiciele zainteresowanych resortów, a w szczególności Służby Zdrowia, oraz mogą być powoływani przez Ministra Budownictwa rzeczoznawcy specjaliści (geologowie, statycy, eksperci instalacyjni, itd.) na koszt zainteresowanych inwestorów.

5. Przedstawiciele Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Kultury i Sztuki, Dyrekcji Nadzoru Urbanistycznego Biura Odbudowy Stolicy, Biura Urbanistycznego Warszawy i Wydziału Inspekcji Budowlanej Zarządu Miejskiego mogą — stosownie do otrzymanych upoważnień wyrażać w sprawach dotyczących kompetencji instytucji, którą reprezentują, opinię tej instytucji. Dla ułatwienia tego zadania przedstawiciele ci powinni być o porządku obrad zawiadomieni conajmniej tydzień przed posiedzeniem, przy wskazaniu możliwości wcześniejszego poznania projektów, objętych porządkiem obrad.

6. Poza członkami Komisji, wymienionymi w ust. 2, w posiedzeniach mogą brać udział—na zaproszenie przewodniczącego — z głosem doradczym: projektodawcy, przedstawiciele Kolegium Biur Projektowych i przedstawiciele inwestorów.

7. Sprawy wnoszą na posiedzenie Komisji według własnego uznania:

a) Biuro Administracji Budowlanej, gdy chodzi o zatwierdzenie projektów podstawowych,
b) Departament Projektowania, gdy chodzi o wyrażenie zgody na projekty szkicowe.

8. Komisja wyraża swoje opinie jednogłośnie lub z zastrzeżeniami poszczególnych członków, ujętymi protokólarnie.

9. Do ważności posiedzenia Komisji potrzebna jest obecność co najmniej: przewodniczącego, przedstawiciela Biura Administracji Budowlanej, Departamentu Projektowania oraz Departamentu Planowania Miast i Osiedli.

10. Członkowie Komisji Architektoniczno-Budowlanej— z wyjątkiem pracowników Ministerstwa Budownictwa — oraz powołani rzeczoznawcy otrzymują za udział w pracach Komisji wynagrodzenie, w myśl uchwały Rady Ministrów z dnia 17.X. 1947 r. o wynagrodzeniach za udział w posiedzeniach Komisji, a mianowicie:

a) członek lub rzeczoznawca — za udział w posiedzeniu lub w posiedzeniach tej samej grupy, odbytych w ciągu doby — 1000 zł.,
b) przewodniczący — za udział w posiedzeniu lub w posiedzeniach, określonych pod literą a)—1.500 zł.

Pracownicy Ministerstwa Budownictwa otrzymują takie same wynagrodzenia tylko za posiedzenia, które odbywają się poza godzinami urzędowymi.

11. Czynności biurowe związane z działalnością Komisji wykonywa Biuro Administracji Budowlanej.

12. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 15 maja 1950 r. Równocześnie traci moc obowiązującą zarządzenie Ministra Odbudowy z dnia 7 sierpnia 1946 r. o powołaniu Komisji Architektoniczno-Budowlanej Ministerstwa. (Dz. Urz. Min. Odb. Nr 4, poz. 60).

Kierownik Ministerstwa Budownictwa
R. Piotrowski

67

ZARZĄDZENIE
MINISTRA BUDOWNICTWA

z dnia 9 maja 1950 r.
L. dz. III/1/3320/50

w sprawie powołania Komisji Oceny Projektów Inwestycyjnych Ministerstwa Budownictwa dla budów przewidzianych do wykonania w Cz. 23 P. I.

1) Zgodnie z postanowieniami § 11 Instrukcji Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 9 z dnia 20 czerwca 1949 r. w sprawie zasad sporządzania dokumentacji technicznej, powołuję w Centrali Ministerstwa Budownictwa — Komisję Oceny Projektów Inwestycyjnych Ministerstwa Budownictwa, zwaną w dalszym ciągu „KOPI“ w składzie:

Przewodniczący	— Dyr. Dep. Planowania Inż. K. Tyszka
Wiceprzewodniczący	— V-Dyr. Dep. Planowania Inż. M. Wolska
Członkowie stali:	z Dep. Planowania Miast i Osiedli Inż. K. Jeziorański
	z Dep. Projektowania Inż. St. Łącki
	z Dep. Technicznego Inż. W. Bielicki
	z Biura Administracji Budowlanej Inż. T. Leśniewski
	z Biura Inwestycji Nacz. L. Rymsza
	z Centralnego Biura Projektów Architektonicznych i Budowlanych Inż. L. Tylbor
Sekretarz:	z Dep. Planowania — Inż. Wł. Polkowski.

W razie niemożności uczestnictwa w posiedzeniu KOPI, członek KOPI obowiązany jest wskazać zastępcę w porozumieniu z Przewodniczącym KOPI.

2) W posiedzeniach KOPI biorą udział w charakterze członków niestałych przedstawiciele departamentów i biur Ministerstwa Budownictwa, powołani przez Przewodniczącego KOPI.

3) KOPI może powołać do swych prac rzeczoznawców.

4) Zadaniem KOPI jest rozpatrywanie i ocena:

1) założeń projektów i projektów wstępnych budów, których koszt całkowity mieści się w granicach od 150 mio zł do 1 mild. zł,
2) założeń projektów i projektów wstępnych budów, których koszt przekracza 1 mild. zł przed przedłożeniem do zatwierdzenia Komisji Oceny Projektów Inwestycyjnych Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

5) KOPI ocenia projekty wstępne budów po rozpatrzeniu ich ze stanowiska architektury i techniki przez Kolegium Opiniodawcze Centralnego Biura Projektów Architektonicznych i Budowlanych lub przez Komisję Architektoniczno-Budowlaną Ministerstwa Budownictwa.

Istnieje możliwość rozpatrzenia projektu wstępnego na wspólnym posiedzeniu KOPI Ministerstwa Budownictwa z Kolegium Biura Projektowego względnie z Komisją Architektoniczno-Budowlaną Ministerstwa Budownictwa.

Wnioski KOPI dotyczące założeń projektów i projektów wstępnych, po ocenie, podlegają mojemu zatwierdzeniu, z punktu widzenia potrzeb inwestora.

6) Obsługę sekretariatu KOPI sprawować będzie Departament Planowania.

7) Posiedzenia KOPI odbywają się w terminach wyznaczonych przez Przewodniczącego KOPI, w trybie ustalonym w załączonym do niniejszego zarządzenia regulaminie prac KOPI.

8) Za udział w posiedzeniach KOPI w godzinach pozasłużbowych, Przewodniczący i członkowie otrzymują wynagrodzenie na zasadach ustalonych uchwałą Rady Ministrów z dnia 27 października 1947 r. o wynagrodzeniach za udział w posiedzeniach, z tym, że stosownie do pkt 3

tejże uchwały, przewidziane w niej stawki podwyższa się do 1500 zł. dla Przewodniczącego i do 1000 zł dla członków KOPI.

9) Wynagrodzenie za usługi rzeczoznawców ustala KOPI w oparciu o obowiązujące normy. Zlecenie dla rzeczoznawców powinno być ujęte w formie umowy o dzieło.

10) Wypłaty wynikające z prac KOPI i rzeczoznawców będą pokrywane ze środków Planu Inwestycyjnego. zgodnie z pkt. 9 Zarządzenia Ministra Budownictwa z dnia 13 sierpnia 1949 r. w sprawie kosztów budowy, stanowiących przedmiot finansowania z kredytów inwestycyjnych.

11) Zarządzenie niniejsze nie dotyczy budownictwa mieszkaniowego Zakładu Osiedli Robotniczych.

12) Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 9 maja 1950 r. Równocześnie traci moc Zarządzenie Ministra Budownictwa z dnia 9 listopada 1949 r. (Dz. Urz. Min. Bud. 1950 Nr 2, poz. 10).

Kierownik Ministerstwa Budownictwa
R. Piotrowski

Załącznik do Zarządzenia Ministra Budownictwa z dn. 9 maja 1950 r.
L. dz. III/1/3320/50.

REGULAMIN PRAC

Komisji Oceny Projektów Inwestycyjnych Ministerstwa Budownictwa.

I. Ustala się następujący tryb postępowania KOPI Ministerstwa Budownictwa.

1) Założenia projektów i projekty wstępne budów, podlegających w myśl obowiązujących przepisów ocenie lub zatwierdzeniu przez Ministerstwo Budownictwa, składają naczelni inwestorzy w 3 egzemplarzach, te zaś, które podlegają zatwierdzeniu przez Państwową Komisję Planowania Gospodarczego w 4 egzemplarzach w Departamencie Planowania Ministerstwa Budownictwa.

2) Złożone przez naczelnego inwestora założenia projektów i projekty wstępne powinny być opracowane w myśl obowiązujących dla przygotowania dokumentacji technicznej przepisów, wraz z materiałami wyjściowymi.

3) Równocześnie ze złożeniem założenia projektu lub projektu wstępnego, naczelny inwestor podaje nazwisko wyznaczonego przez siebie przedstawiciela, którego zadaniem będzie referowanie i obrona, przedstawionych przez naczelnego inwestora założeń projektu lub projektu wstępnego na posiedzeniu KOPI.

II. 1) Przewodniczący KOPI określa termin posiedzenia KOPI dla rozpatrzenia i oceny złożonych założeń projektów i projektów wstępnych oraz wyznacza koreferentów z pośród członków KOPI lub rzeczoznawców.

2) O terminach posiedzeń Sekretariat KOPI zawiadamia na 7 dni przed wyznaczonym dniem posiedzenia:
- — członków stałych Komisji,
- — członków niestałych, zaproszonych przez przewodniczącego KOPI,
- — inwestora naczelnego i głównego, których założenia projektu, lub projekt wstępny mają być rozpatrywane na posiedzeniu,
- — koreferenta z pośród członków KOPI lub rzeczoznawców,
- — kolegium opiniodawcze C. B. P. A. i B. względnie Komisję Architektoniczno-Budowlaną Ministerstwa Budownictwa, w przypadku rozpatrywania projektu wstępnego na wspólnym posiedzeniu KOPI Ministerstwa Budownictwa.

III. W określonym przez Przewodniczącego terminie, KOPI, po wysłuchaniu przedstawiciela naczelnego inwestora koreferenta (rzeczoznawcy), podejmuje uchwałę o:
- a) przedstawieniu Ministrowi Budownictwa rozpatrzonych założeń projektów lub projektów wstępnych do zatwierdzenia, bądź
- b) odesłaniu przedstawionych założeń projektów lub projektów wstępnych inwestorowi naczelnemu do przepracowania w myśl wytycznych KOPI, bądź
- c) odrzuceniu przedstawionych założeń projektów lub projektów wstępnych.

IV. 1) O powziętej przez KOPI uchwale Sekretariat KOPI zawiadamia zainteresowanego naczelnego inwestora.

2) Założenia projektów i projekty wstępne, które wymagają zatwierdzenia przez Państwową Komisję Planowania Gospodarczego, powinny być ocenione przez KOPI według zasad i trybu określonych w ust. III niniejszego regulaminu.

3) Dla budów, których koszt przekracza 1 mlrd. zł po zatwierdzeniu wstępnym przez Ministra Budownictwa, przewodniczący Komisji przesyła założenia projektów i projekty wstępne w 3 egzemlarzach do Sekretariatu Komisji Oceny Projektów Inwestycyjnych PKPG (Departament Budownictwa Wydz. Dokumentacji Technicznej).

V. Posiedzenia KOPI są protokółowane, a zgodność protokółów stwierdzona przez przewodniczącego i sekretarza KOPI. Wszyscy obecni na posiedzeniu KOPI podpisują listę obecności.

68

ZARZĄDZENIE

MINISTRA BUDOWNICTWA

z dnia 3 maja 1950 r.

w sprawie wprowadzenia w życie nowego Katalogu Norm i Cen Jednostkowych w budownictwie.

L. dz. VI/2/Z/551/50

W związku z Uchwałą Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów o upowszechnieniu pracy w systemie zespołowym. usprawnieniu organizacji pracy oraz prawidłowym wykorzystaniu kadr w podległych mi jednostkach, zarządzam:

I.

a) wprowadzenie w życie z dniem 15 maja 1950 r. jako powszechnie obowiązujących norm zawartych w nowym K.N. i C. J.

W związku z powyższym polecam:
Centralnym Zarządom i przedsiębiorstwom podległym Ministerstwu Budownictwa podpisanie protokółu z Zarządem Głównym Zw. Zawodowego Pracowników Budownictwa uchylającego z dniem 15 maja 1950 r. ważność K. N. i C. J., wydanego jako załącznik do Układu Zbiorowego Pracy z dnia 7.V. 1949 r.

b) Centr. Zarz. i przedsiębiorstwom wydzielonym dostarczenie w terminie do dnia 15 maja 1950 r. nowego K. N. i C. J. każdej podległej budowie.

II.

Centr. Zarz. i przedsiębiorstwa wydzielone wydadzą jednostkom im podległym instrukcję wyjaśniające, że:

a) prace objęte normami i cenami jednostkowymi nie mogą być wykonywane ani opłacane w systemie dniówkowym. W związku z tym zwraca się uwagę na obowiązek właściwego przygotowania robót przez kierownictwo.

Odpowiedzialność kierowników budów i kierowników przedsiębiorstw za właściwe przygotowanie robót ustala odrębna instrukcja.

b) postanowienia § 11 Układu Zbiorowego Pracy w Budownictwie, jako wyjątkowe, nie dopuszczają wykładni rozszerzającej i mogą być stosowane wyłącznie w tych przypadkach, gdy zostanie stwierdzone, iż po stronie pracownika nie ma jakiejkolwiek winy, niedbalstwa lub lekceważenia, które spowodowały niemożność uzyskania przez niego przy pracy akordowej zarobku, równego stawce dniówkowej właściwej dla tego pracownika.

c) pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia dniówkowego za postój spowodowany nie z jego winy jedynie:
1) jeżeli o powstaniu postoju natychmiast powiadomi bezpośredniego przełożonego na budowie,
2) w przypadku gdy postój był przez pracownika z góry przewidziany i jeżeli uprzedził kierownictwo budowy lub bezpośredniego przełożonego o niebezpieczeństwie przestoju.

III.

Zobowiązać kierownictwa budów w przypadku powstania postoju do niezwłocznego przeniesienia pracowników do prac zastępczych o równorzędnym znaczeniu gospodarczym.

W razie braku równorzędnych prac zastępczych w zakresie przekraczającym 5 dni, kierownictwo zobowiązane

jest do niezwłocznego postawienia pracowników do dyspozycji władz przedsiębiorstwa celem zatrudnienia ich w innym miejscu pracy w obrębie tego samego przedsiębiorstwa.

IV.

Wprowadzenie zakazu zatrudnienia pracowników kwalifikowanych przy pracach z natury rzeczy przewidzianych dla robotników niewykwalifikowanych (prace placowe, transportowe, porządkowe itp.) i zastosowanie w stosunku do ich treści § 3 niniejszego zarządzenia.

V.

Za wykonanie niniejszego zarządzenia czynię osobiście odpowiedzialnymi naczelnych dyrektorów C. Z. i przedsiębiorstw wydzielonych.

Kierownik Ministerstwa Budownictwa
R. Piotrowski

69

ZARZĄDZENIE MINISTRA BUDOWNICTWA

z dnia 5 maja 1950 r.

w sprawie upowszechnienia zespołowych metod pracy w budownictwie.

L. dz. D. IV. 2/2551/50.

W związku z wprowadzeniem z dniem 15 maja 1950 r. nowego „Katalogu Norm i Cen Jednostkowych" (K.N. i CJ.) w budownictwie zarządzam, co następuje:

§ 1. Organizacja robót.

1. Przedsiębiorstwa budowlano - montażowe podległe Ministerstwu Budownictwa przygotują organizyjnie budowę dla wprowadzenia:
— nowych norm wydajności pracy,
— zespołowych metod wykonania robót,
— zmian w cenach jednostkowych robót budowlanych.

2. Budowy należy zaopatrzyć w niezbędną dokumentację techniczną, materiały budowlane oraz sprzęt tak, aby zapewnić pełne i ciągłe zatrudnienie oraz planowy przebieg robót przy wprowadzaniu w stosowanie nowego „Katalogu Norm i Cen Jednostkowych" zgodnie z załączoną instrukcją.

3. Kierownicy budów i kierownicy przedsiębiorstw odpowiadają osobiście i materialnie za przestoje, wynikłe z zaniedbań w organizacji robót na budowach.

§ 2. Plan wprowadzenia zespołowych metod pracy na budowach.

1. Centralne zarządy i przedsiębiorstwa budowlane wyodrębnione opracują i prześlą do Ministerstwa w terminie do dnia 10 maja rb. plan upowszechnienia zespołowego systemu pracy dla tych robót, które według Katalogu Norm i Cen Jednostkowych ze względu na swój charakter winny być wykonane systemem zespołowym.

Plan ten winien obejmować:

a) wykaz zbiorczy budów, na których wprowadzone zostaną natychmiast metody zespołowe z rozbiciem na poszczególne przedsiębiorstwa i z uwzględnieniem podziału terenowego,

b) szczegółowy wykaz budów, na których wprowadzone zostaną metody zespołowe do dnia 1 lipca 1950 r.,

c) wykaz budów i robót, które zgodnie z K.N. i C.J. winny być wykonywane systemem pracy zespołowej, ale dla których ze względu na fazę ukończeniową wprowadzenie systemu zespołowego jest gospodarczo nieuzasadnione.

Na budowach tych z uwagi na pozostałe jeszcze do wykonania ilości robót, które są niższe od ilości podanych w K.N. i C.J., jako dolne granice stosowania metod zespołowych zezwala się na wykonanie tych robót metodami indywidualnymi.

2. Po 15 maja rb. roboty rozpoczęte na poszczególnych budowach, które mogą być wykonane metodami zespołowymi, winny być prowadzone wyłącznie tym systemem.

3. Na budowach, na których roboty mogące być wykonane metodami zespołowymi, są w toku, należy w terminie do dnia 15 maja rb. opracować plan jaknajszybszego wprowadzenia metod zespołowych, nie później jednak niż w terminie do 1 czerwca rb., biorąc pod uwagę, że wprowadzenie zespołowych metod może nastąpić po zakończeniu pewnej partii murów czy tynków, które rozpoczęte zostały systemem indywidualnym.

Niezależnie od terminu wprowadzenia zespołowych metod pracy, dla których obowiązywać będą odnośne pozycje Katalogu, winny być wprowadzone i stosowane od dnia 15 maja rb. wszystkie pozostałe pozycje Katalogu.

4. Jako ostateczny termin wprowadzenia metod zespołowych oraz norm wydajności dla tych metod, wynikających z Katalogu Norm i Cen Jednostkowych ustalam dzień 1 lipca 1950 r.

5. W wyjątkowych przypadkach, szczegółowo uzasadnionych, Centralne Zarządy mogą wystąpić do Ministerstwa z wnioskami o przedłużenie terminu wymienionego w pkt. 4-ym.

§ 3. Ustalenie stanu robót.

1. Przedsiębiorstwa przeprowadzą ustalenie stanu robót na wszystkich budowach na dzień 1 lipca 1950 r. Z czynności tych należy spisać protokół podpisany przez kierownika robót i inspektora nadzoru (dyrekcję budowy, kierownika nadzoru).

2. Protokół, o którym mowa w pkt. 1, winien dokładnie określić procent wykonania poszczególnych elementów budowy, w układzie tablicy elementów scalonych robót dla rachunków przejściowych.

§ 4. Harmonogramy.

1. Przedsiębiorstwa przeanalizują i poprawią (w zielonym kolorze) harmonogramy budów na podstawie norm pracy podanych w nowym Katalogu Norm i Cen Jednostkowych.

Rewizji podlegają harmonogramy:
przebiegu robót,
stanu zatrudnienia,
dostaw materiałów,
pracy sprzętu,
środków finansowych.

2. Wprowadzenie poprawek do harmonogramów łącznie z zatwierdzeniem przez inspektora nadzoru (dyrekcję budowy, kierownika nadzoru) winno być przeprowadzone w terminie do 15 czerwca 1950 r.

§ 5. Rozliczenia na dokonane roboty.

1. Sporządzenie rachunków przejściowych dla robót będących w toku odbywać się będzie na podstawie kosztorysu urzędowego, obowiązującego w okresie przed wejściem w życie nowego Katalogu, bez wprowadzenia zmian w cenach robocizny, wynikających z nowych norm pracy.

2. Zmiana cen i rozrachunek z tego tytułu nastąpi w rachunku ostatecznym na podstawie protokółu stanu wykonania robót wg. oddzielnego zarządzenia Ministra Budownictwa.

§ 6. Postanowienia końcowe.

1. Za ścisłe wykonanie niniejszego zarządzenia czynię odpowiedzialnymi Dyrektorów Naczelnych Centralnych Zarządów i przedsiębiorstw wyodrębnionych.

2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 5 maja 1950 r.

Za Kierownika Ministerstwa Budownictwa
St. Pietrusiewicz

Załącznik do zarządz. Min. Budown.
L. dz. IV/2/2551/50

INSTRUKCJA

w sprawie organizacji robót na budowie w związku z wprowadzeniem z dniem 15 maja 1950 r. Katalogu Norm i Cen Jednostkowych, jako załącznik do zarządzenia Ministra z dnia 5 maja 1950 r. w sprawie upowszechnienia zespołowych metod pracy w budownictwie.

L. dz. D. IV/2/2551/50.

I. Wprowadzenie i stosowanie Katalogu Norm i Cen Jednostkowych.

1 Rozwój współzawodnictwa pracy w budownictwie, nowe metody pracy, osiągnięcia racjonalizatorów oraz postępująca mechanizacja budów zmieniły już w ciągu 1949 roku w sposób zasadniczy dotychczasową organizację robót na budowie.

W wyniku tych osiągnięć oraz na podstawie doświadczeń ubiegłego roku została przeprowadzona rewizja Katalogu Cen i Norm Jednostkowych w budownictwie i stwo-

rzone zostały nowe podstawy do planowania zatrudnienia oraz do ustalania wynagrodzenia za pracę.

Przy opracowaniu Katalogu na r. 1950 zostały uwzględnione wszystkie zmiany, jakie wprowadzone zostały w roku 1949 a przede wszystkim stosowanie zespołowych metod pracy w szerokim zakresie, oraz usunięte zostały dysproporcje w płacach robotników nieodpowiadające różnicom ich kwalifikacji.

2. Przy wprowadzeniu zespołowych metod wykonania pracy należy mieć na uwadze, że celem tej akcji jest osiągnięcie efektów gospodarczych:

a) w postaci wykonania planu taką wielkością załóg, jaka wynika z rzeczywistej wydajności pracy,

b) w postaci oszczędności w kosztach budowy, wynikających z dobrej organizacji robót i zachowania dyscypliny płac w oparciu o katalog.

II. Organizacja robót.

1. Nowy katalog jako podstawa do planowania i organizacji robót zawiera następujące elementy:

a) oprócz opisów technicznych wykonania robót systemem indywidualnym również opisy techniczne wykonania robót systemem zespołowym w podstawowych działach robót.

b) zróżnicowania norm wydajności pracy i cen dla wymienionych wyżej systemów a pozatym podział robót odnoszących się do jednej pozycji kosztorysowej na:
— czynności zasadnicze np. murowanie w robotach murarskich,
— czynności pomocnicze np. wykonanie rusztowania i transport materiałów w robotach murarskich,

c) normy wykonania robót przy użyciu sprzętu mechanicznego oraz normy wydajności pracy sprzętu,

d) normy dotyczące wykonania prefabrykatów na budowie,

e) normy dotyczące załadunków i wyładunków przy dowożeniu materiałów na plac budowy,

f) wytyczne w jakich warunkach należy stosować podane w katalogu systemy wykonania pracy.

Taki układ katalogu daje podstawę do planowania robót i organizacji ich wykonania zależnie od warunków miejscowych.

2. Kierownictwo robót obowiązane jest dobrać najodpowiedniejszy dla danych warunków miejscowych system organizacyjny.

3. Dla robót dużych, gdzie front robót na to pozwala należy stosować wyłącznie zespołowy system pracy. Jako odpowiedni front robót murarskich zostało w katalogu określone:
— 100 m^3 muru dla systemu 3-kowego,
— 50 m^3 muru dla systemu 2-kowego.

Dopiero poniżej tej ilości wolno kierownikowi robót stosować system murarki indywidualnej.

Podane wyżej ilości odnoszą się do frontu robót w budynkach wogóle a nie do partii wykonywanych w poszczególnych dniach bądź innych okresach czasu.

4. Przy planowaniu ilości robocizny należy uwzględnić podział zatrudnionych wg. kwalifikacji jak następuje:
a) niewykwalifikowani (kat. II-III).
b) robotnicy przyuczeni (kat. IV-V).
c) robotnicy wykwalifikowani (kat. VI-VIII).

5. Organizacja wykonania robót powinna zapewniać użycie robotników o kwalifikacjach wymaganych dla danej kategorii robót. Nie wolno zatrudniać robotników kwalifikowanych do robót wymagających mniejszych kwalifikacji.

6. Organizacja robót powinna być tak przemyślana, aby zapewniła kwalifikowanym zespołom specjalizowanym pełne i ciągłe zatrudnienie według ich specjalności, przy wyrównanym stanie liczbowym tych zespołów przez cały czas ich pracy. Skoki w stanie zatrudnienia powodują częste przenoszenie robotników z budowy na budowę, co wpływa na zmniejszenie wydajności i obniżenie zarobków w okresie zapoznawania się z nowymi warunkami pracy.

7. Organizacja robót winna być oparta o rzeczywiste wydajności pracy zespołów. Jeżeli wydajność pracy w wykonaniu okaże się większą niż przyjęta w harmonogramie, należy zmniejszyć liczbę zatrudnionych lub skrócić czas wykonania budowy po skorygowaniu harmonogramów pracy sprzętu mechanicznego i dostaw materiałów. Nieskoordynowane przyspieszenie poszczególnych faz roboty przez zespoły, w drodze udzielenia tym zespołom specjalnych udogodnień lub pomocy, należy uważać za niecelowe.

Zobowiązania przyspieszenia robót powinny być podejmowane przez całe zespoły i powinny dawać w wyniku wcześniejsze oddanie budynku do użytku. Z zobowiązań takich nie może być wyłączone kierownictwo robót, gdyż jego zadaniem jest takie kierowanie pracą zespołów roboczych, aby uzyskać dotrzymanie względnie i przyspieszenie skróconych terminów wykonania budowy.

8. Kierownictwo robót nie powinno dopuścić pod żadnym pozorem do nadmiaru sił roboczych szczególnie fachowych na budowie oraz do przerw pracy zatrudnionych zespołów roboczych. Nadmiar sił roboczych powinien być kierowany niezwłocznie do innej roboty lub na inną budowę. Gdyby z przyczyn od kierownictwa niezależnych nastąpiła przerwa w pracy na okres dłuższy niż pięć dni i nie było możliwości zatrudnienia ich na innej budowie należy pozbawionych pracy postawić do dyspozycji kierownictwa przedsiębiorstwa (oddziału, zjednoczenia).

9. Organizacją budowy stwarzająca korzystne warunki dla stosowania zespołowych metod pracy w szerokim zakresie i uzyskiwania wysokich wydajności wymaga:
— terminowego zaopatrzenia budowy w dokumentację techniczną,
— dokładnie przemyślanego i skrupulatnie opracowanego planu organizacji placu budowy,
— harmonogramu robót opartego o wydajności przeciętne zespołów danej budowy,
— właściwego zaopatrzenia budowy w sprzęt oraz jaknajracjonalniejszego wykorzystania tego sprzętu,
— terminowej, zgodnie z harmonogramem, dostawy materiałów,
— szerokiego stosowania prefabrykatów.

III. Organizacja placu budowy.

1. Podstawą do właściwego zaprojektowania placu budowy powinien być plan sytuacyjny (plan generalny), na który należy nanieść istniejące i projektowane zabudowania, drogi dojazdowe i wewnętrzne na placu budowy oraz uzbrojenie terenu w instalacje wodociągowe, kanalizacyjne, gazowe, elektroenergetyczne itp. Jest to konieczne dla uniknięcia późniejszego przenoszenia budynków prowizorycznych, składów, agregatów i innych urządzeń wykonanych na placu budowy w związku z wykonaniem robót.

2. Ogrodzenia placu budowy należy wykonywać na okres wykonania robót w sposób jak najbardziej ekonomiczny, stosując drut kolczasty lub ogrodzenie drewniane z desek odpadkowych (okorki). Do tego celu najlepiej nadają się gotowe elementy ogrodzeniowe.

3. Budynki prowizoryczne powinny być z zasady wykonywane z gotowych elementów tak, aby mogły być łatwo rozbierane i przenoszone na inny plac budowy do podobnego użytku.

4. Drogi dojazdowe i wewnętrzne prowizoryczne powinny być wykonywane w sposób najprostszy. Należy przy ich wykonaniu przewidzieć łatwy odpływ wód atmosferycznych szczególnie gdy plac budowy jest gliniasty a roboty mają być wykonywane w okresie jesiennym lub wiosennym.

Przy projektowaniu dróg dojazdowych można przyjąć, że ogólna ilość materiałów na 100 m^3 budynku mieszkalnego wynosi 40—50 ton.

5. Rozplanowanie materiałów i magazynów powinno uwzględniać łatwy ich dowóz. Materiały masowego zużycia jak cegła, żwir, piasek itp. powinny być magazynowane jak najbliżej miejsc ich zużycia, aby uniknąć zbędnych dodatkowych przewozów.

6. Magazynowanie cementu i wapna powinno być zaprojektowane centralnie. Ogólnie można przyjąć, że na 1 wagon suchego wapna potrzeba około 45 m^3 dołu do lasowania.

Cegłę należy ustawiać jak najbliżej podnośników (dźwigarek). Żwir i piasek należy magazynować jaknajbliżej betoniarek i wapniarek.

Niżej podana tabelka zawiera dane orientacyjne dotyczące magazynowania podstawowych materiałów budowlanych.

Rodzaj towaru	Sposób magazynowania	Wysokość ładowania	Ilość materiału na 1 m² powierzchni	Ciężar 1 m³ podanej warstwy ładowanej ton
Cegła	w kozłach po 200 szt.	1,60	550 szt.	1,9
Cegła dziurawka	w kozłach po 250 szt.	2,00	700 szt.	1,4
Pustaki Ackermana	układane warstwami	1,80 — 2,00	135 — 150 szt.	0,9
Piaskowiec łamany	układany w m. przestrz.	1,00	1,00	1,8 — 2,2
Piasek	w pryzmach lub luzem	0,8 — 1,2	0,7 — 1,1 m³	1,0 — 1,6
Piasek	w skrzyni	1,2 — 1,6	1,2 — 1,6 „	1,7 — 2,3
Żwir	w pryzmach luzem	0,8 — 1,2	0,7 — 1,1 „	1,1 — 1,7
Żwir	w skrzyni	1,2 — 1,6	1,2 — 1,6 „	1,8 — 2,4
Wapno palone	w szopach	2,00	1600 — 1700 kg	1,6 — 1,8
Wapno lasowe	w dołach.	2,0 — 3,0	2,0 — 3,0 kg	2,6 — 3,9
Cement	w beczkach w szopie	2,00	1200 kg	1,2
Cement	w workach w szopie	2,00	1400 kg	1,4
Deski	luzem	2,00	0,8 m³	0,6
Deski	sztablowane	2,5 — 3,0	1,6 — 2,0 m³	1,1 — 1,4
Kantówka	sztablowana	2,5 — 3,0	1,9 — 2,3 „	1,3 — 1,6
Stemple	układane	2,0 — 2,5	1,0 — 1,2 „	0,6 — 0,9
Papa	rolki	2,00	40 rolek	1,0 — 1,2

7. Woda w miejscowościach gdzie istnieją wodociągi powinna być doprowadzona do miejsca lasowania wapna, do wapniarek, do betoniarek. W miejscowościach, gdzie niema wodociągów czerpanie wody ze studzien kopanych lub wierconych powinno się odbywać przy pomocy pomp mechanicznych. Donoszenie wody jest nieekonomiczne i może być zastąpione przez użycie węży.

8. Doprowadzenie prądu elektrycznego dla siły należy obliczać zależnie od mocy projektowanych motorów. Przekrój przewodników stosować należy do zapotrzebowania energii, przyjmując do obliczenia:

przy mocy silnika do 1/4 KM — 1200 watt/g. na 1 konia
„ „ „ „ 1 „ — 1050 „ „ 1 „
„ „ „ „ 5 „ — 950 „ „ 1 „
„ „ „ „ 10 „ — 880 „ „ 1 „
„ „ „ „ 20 „ — 845 „ „ 1 „
„ „ ponad 20 „ — 825 „ „ 1 „

9. Urabianie zapraw i betonów powinno się odbywać przy pomocy betoniarek i wapniarek mechanicznych. Wydajność betoniarek i wapniarek została podana w katalogu.

Rozplanowanie stanowisk urządzeń do urabiania zapraw i betonów zależy od charakteru budowy. Przy budowie kolonii mieszkaniowej, gdzie przeważają budynki o niedużej wysokości, wskazanym jest zgrupowanie tych urządzeń w jednym miejscu centralnie i rozwożenie gotowych mieszanek przy pomocy wywrotek na szynach. Przy budowie obiektów wysokich lub o dużym zużyciu mieszanek, urządzenia do mieszania należy instalować jak najbliżej miejsc zużycia tuż przy podnośniku.

Betoniarka może być używana zarówno do urabiania betonu jak i zaprawy murarskiej.

10. Dobór środków transportu po placu budowy ma duży wpływ na ekonomię pracy i kosztów.

Do transportu materiałów nie należy stosować przenoszenia ręcznego, gdyż jest to marnotrawienie sił ludzkich.

Do transportu poziomego należy stosować przede wszystkim taczki i wózki ręczne, a na większych budowach japonki i wywrotki na szynach. Na większych budowach należy stosować do transportu poziomego oraz podnoszenia przy niedużych wysokościach (np. nad parter) przenośniki pasowe wyjątkowo wydajne w pracy.

Dla transportu pionowego należy stosować podnośniki:

a) w prowadnicach obudowanych dla budynków wyższych niż 3 kondygnacje,
b) słupowe bez obudowy dla budynków o wysokości do 3 kondygnacji
c) dźwigarki ręczne korbowe dla małych robót i nieznacznej wysokości.

Podnośniki słupowe z szalką obrotową są wyjątkowo ekonomiczne w budowie i użyciu a pozatym posiadają tę zaletę, że można przy ich pomocy podnosić nie tylko materiały ale również prefabrykaty o większych długościach. Przy dźwigarkach obudowanych dla podnoszenia prefabrykatów powstaje konieczność stosowania specjalnych dźwigów lub budowy dodatkowego podnośnika nazewnątrz szybu obudowanej dźwigarki.

11. Przy projektowaniu urządzeń transportowych można posługiwać się następującymi wskaźnikami:

a) normy siły pociągowej, żywej
— koń średniej siły 75 kg. wysiłek normalny i 30 klm. drogi w ciągu 8 godzin.
— mężczyzna dorosły wysiłej normalny 15 kg. i 25 klm. drogi w ciągu 8 godzin.

b) współczynniki oporu
0,010 — tor szynowy ułożony ze średnią starannością,
0,020 — jezdnia kostkowa dobra,
0,035 — jezdnia szosowa przeciętna,
0,080 — przeciętna droga gruntowa,
0,100 — drogi polne piaszczyste,

c) warunki przewozu rozmaitymi środkami przewozowymi

Nazwa	Siła przewożenia	Ciężar właściwy kg	Pojemność m¹	Szybkość m min.	Dopuszczalny spadek	Największa odl. przewozu w m.
taczka drewniana	1 człowiek	35 — 60	0,04—0,15	50 — 75	0,10	300
taczka żelazna	„	35 — 11	0,06—0,10	50 — 75	0,10	500
wywrotki po torze	1 człowiek przy 2% sp.	280	0,50	50 — 75	0,04	1500
„ „ „	2 ludzi przy 3% spadku max.	325	0,75	50 — 75	0,03	1500
„ „ „	3 ludzi przy 3% spadku max.	460	1,00	50 — 75	0,04	1500

Przy transporcie materiałów bardzo przydatne są zasobniki, stosowanie których pozwala uniknąć wielokrotnych przeładunków materiałów.

12. Właściwe zaopatrzenie budowy w podnośniki pozwala ograniczyć do minimum ilość wejść na wyższe kondygnacje budynku urządzanych w postaci schodni (sztagi). Wskazanym jest budowa klatki schodowej jednocześnie ze wznoszeniem budynku dla uniknięcia budowy schodni i uzyskania oszczędności w zużyciu drewna.

IV. Planowanie mechanizacji.

1. Zespołowe metody pracy w budownictwie mogą być właściwie rozwinięte w oparciu o dobrze postawioną i racjonalnie organizowaną mechanizację. Przerzucenie czynności masowych, uciążliwych i szczególniej pracochłonnych na maszyny, pozwala na pełne wykorzystanie kadr i skoncentrowanie ich na tych ogniwach produkcyjnych, które na obecnym etapie nie mogą być jeszcze zmechanizowane (np. roboty murarskie) lub w ogólności zmechanizować się nie dają, ze względu na zbyt indy-

widualny charakter robót, (roboty wykończeniowe, znaczna część robót instalacyjnych).

2. Na właściwy tok procesu mechanizacyjnego budowy składają się następujące elementy:

a) właściwie z punktu widzenia możliwości mechanizacyjnych zaprojektowany budynek lub grupa budynków, zadanie to należy do biur projektowych;

b) projekt mechanizacji budowy opracowany indywidualnie lub adoptowany z typowych projektów w mechanizacji, zadanie to należy na obecnym etapie jeszcze do przedsiębiorstw budowlanych (Oddział PPB, itp.) a we właściwej organizacji należeć winno również do biur projektowych;

c) plan (wnioskowanie na poziomie Oddziału PPB, koordynacja na poziomie Zjednoczenia) zaopatrzenie budowy w sprzęt, plany mechanizacyjne w odniesieniu do budowy Oddziały PPB; przy sporządzaniu planów (wniosków) mechanizacyjnych zaleca się Oddziałom PPB, SPB, lub BP posługiwanie się „Instrukcją dotyczącą postępowania przy mechanizowaniu budów" CZ PPB jako instrukcją tymczasową do czasu opracowania instrukcji powszechnie obowiązującej;

d) terminowe wypełnienie planu w zakresie dostawy sprzętu i pełne jego wykorzystanie na placu budowy, szybki, planowy demontaż i odstawa na następne miejsce pracy lub w razie konieczności — do remontu.

3. Projekt i związane z nim organicznie plan mechanizacji powinien się opierać na zasadzie projektowania całych zespołów (kompletów) mechanizacyjnych w miejsce dotychczas przeciętnie stosowanego systemu planowania poszczególnych ogniw mechanizacyjnych. Winna być przestrzegana reguła dążenia do ujęcia potoku surowców od chwili ich wyładunku na placu aż do chwili ich wbudowania w jednym nieprzerwalnym łańcuchu wzajemnie powiązanych wydajnością zmechanizowanych czynności. Podobnie przy robotach ziemnych potok mas ziemnych winien być zmechanizowany bez luk wywołujących przestoje, marnotrawiących cenny potencjał sprzętu. W razie konieczności brakujące w łańcuchu zmechanizowanych czynności ogniwo, należy zastąpić pracą ręczną w sposób wykluczający zmniejszenie efektywnej wydajności zespołu.

Szczególnie ważna jest ta zasada w odniesieniu do kosztownego sprzętu koparkowego, dla którego winien być szczególnie starannie przemyślany transport urobku.

4. Planowanie sprzętu na szczeblu Oddziałów oparte winno być o teoretyczne normy przerobu dziennego (tzw. wydajność katalogowa) zmniejszone o współczynnik ciągłości pracy (tzw. współczynnik retencji).

Kontrola wykorzystania sprzętu w skali rocznej winna być przeprowadzona na zasadzie sprawozdawczości w ramach Zjednoczeń gospodarujących sprzętem, a cyfry przerobu rocznego porównywane z ustalonymi normami rocznego przerobu maszyn i sprzętu budowlanego, przyjmowanymi do planowania rocznego.

Należy podkreślić zasadniczą różnicę między wydajnością katalogową „n_c" skorygowaną współczynnikiem ciągłości pracy, wydajnością rzeczywistą dzienną „n" (na jedną zmianę), a rocznymi cyframi przerobu „N_c" obliczonymi z uwzględnieniem koniecznych przestojów międzybudowlanych, czasu transportu, montażu i demontażu oraz napraw przyczyn.

$$n_c > n > \frac{N_c}{365}$$

5. Przy obecnym, jeszcze skąpym zaopatrzeniu w sprzęt, należy z reguły brać pod uwagę konieczność pracy sprzętem, zwłaszcza ciężkim na 2 zmiany, w szczególności w okresie ożywienia sezonowego oraz wykorzystywanie sprzętu możliwie w okresie całego roku, bez przestojów sezonowych.

W związku z powyższym staje się niezbędne przejście z dotychczasowego systemu organizacji równoległej zależnej akcji sprzętowych i załogi zasadniczej budowy, na organizację brygad sprzętowych niezależnych, stanowiących jednostki pełne dla całego cyklu produkcji w danym asortymencie. Pełna wartość pracy zespołowej okazuje się właściwie w tego rodzaju brygadach sprzętowych specjalizowanych przechodzących wraz z obsługiwanym sprzętem z budowy na budowę.

6. Większy nacisk, niż to było dotychczas, winny położyć przedsiębiorstwa na zagadnienia t.zw. małej mechanizacji, tj. pomocniczej mechanizacji budowy prostymi nieskomplikowanymi urządzeniami, wytwarzanymi lub montowanymi wprost na budowie lub w warsztatach pomocniczych.

7. Metody posługiwania się nowoczesnymi zmechanizowanymi narzędziami ręcznymi (ręczne elektryczne piły tarczowe dla cieśli, równiarki, wiertaki itp. młotki elektryczne i pneumatyczne itp.), winny być zracjonalizowane i przeanalizowane z punktu widzenia włączenia ich do systemu prac zespołowych.

V. Prefabrykacja.

1. Przy rozplanowaniu placu budowy należy wydzielić miejsce na wytwórnie prefabrykatów.

2. Stosowanie prefabrykatów przyspiesza wykonanie robót i daje oszczędności w zużyciu drewna oraz czasu pracy wykwalifikowanych pracowników. Z tego względu zaleca się jak najszersze stosowanie prefabrykatów dostarczanych na budowę lub wykonywanych na placu budowy w ramach organizacji robót.

3. Przede wszystkim należy wykonywać jako prefabrykaty elementy wymagające dużej ilości robocizny i zużycia drewna przy wykonywaniu bezpośrednim w budynku, jak np. belki stropowe, nadproża, schody.

4. Przy wykonywaniu prefabrykatów należy zwrócić szczególną uwagę na możliwość wykorzystania miejscowych materiałów, jak gruz z rozbiórki, piasek kopany na miejscu itp.

VI. Harmonogramy.

1. Harmonogramy robót należy opracowywać na podstawie przeciętnej wydajności pracy zespołu nie mniejszej jednak aniżeli wydajności pracy podanych w katalogu. Do harmonogramu robót powinny być opracowane harmonogramy zatrudnienia, dostawy materiałów i sprzętu mechanicznego.

2. Harmonogramy istniejące należy w terminie do 15 czerwca rb. zrewidować i skorygować w porozumieniu z inspektorem nadzoru (kierownikiem nadzoru). Poprawki należy wykonać zielonym kolorem tak, aby uwydatnić wprowadzone zmiany.

3. Do korekty harmonogramów należy przyjąć:

a) normy zużycia materiałów wg. kosztorysów wzorcowych,

b) normy robocizny ręcznej (w/g przeciętnych wielkości uzyskanych na danych budowach nie niżej jednak aniżeli wynikające z katalogu) i pracy sprzętu mechanicznego wg. katalogu.

Przy rewizji harmonogramów należy rozważyć dwie alternatywy:

a) czas wykonania robót pozostaje bez zmiany, a ilość zatrudnionych zostanie dostosowana do ilości robót w oparciu o normy jak wyżej, przy tej alternatywie zmianie ulega tylko harmonogram zatrudnienia,

b) czas wykonania robót zostanie skrócony w związku z przyjęciem większej wydajności pracy zatrudnionych — wówczas zmianie podlegają również harmonogromy dostaw, wykonania robót, pracy sprzętu mechanicznego oraz harmonogram finansowy,

4. Harmonogramy pracy sprzętu oraz zatrudnienia zespołów roboczych należy opracować na podstawie wydajności pracy podanej w rubryce „wydajność na 8 godzin".

Harmonogram zatrudnienia powinien obejmować nietylko czynności zasadnicze, ale również czynności pomocnicze i w tym celu należy często przy opracowaniu harmonogramu składać po kilka pozycji katalogu na 1 pozycję podaną w harmonogramie np.:

a) wykop szeroko przestrzegany, wykonywany przy użyciu kopaczki mechanicznej wymaga ręcznego wyrównania ścianek i dna wykopu w ilości około 10% ogólnej masy wykopu, co powinno znaleźć odzwierciedlenie przy układaniu harmonogramu,

b) wykonanie 1 m³ betonu w ławach fundamentowych zostało ujęte w katalogu w następujących czynnościach:
— przygotowanie mieszanki betonowej,
— ułożenie betonu wraz z transportem na odległość do 25 m.,
— uzbrojenie betonu wraz z pocięciem i pogięciem,
— przygotowanie deskowań,
— ustawienie deskowań,
— rozdeskowanie.

c) wykonanie 1 m³ muru zostało ujęte w następujących czynnościach:
— przygotowanie zaprawy,
— transport materiałów,
— wykonanie muru,
— wykonanie rusztowań itd.

70

ZARZĄDZENIE MINISTRA BUDOWNICTWA

z dnia 17.V.1950 r.

w sprawie zwolnienia Państwowych Biur Projektów podległych Ministrowi Budownictwa od obowiązku uzyskiwania akceptacji dla niektórych programów techniczno-budowlanych.

(L. dz. II/I/2732/50)

W związku z zarządzeniem Ministra Budownictwa z dnia 7 lutego 1950 r. L. dz. II/W1/781/50 w sprawie usprawnienia zatwierdzania dokumentacji technicznej, opracowywanej przez Państwowe Biura Projektów, podległe Ministrowi Budownictwa i wynikającym z treści tego zarządzenia obowiązkiem uzyskiwania przez Państwowe Biura Projektów akceptacji programów techniczno - budowlanych przez organy Ministerstwa Budownictwa, zarządzam, co następuje:

§ 1. 1. Wobec ustalenia wytycznych do projektowania budynków administracyjno - biurowych /oraz ramowych programów typowych dla niektórych obiektów budownictwa masowego Ministerstwa Oświaty i Ministerstwa Zdrowia, jak szkoły ogólnokształcące stopnia podstawowego i licealnego, przedszkola, ośrodki zdrowia i izby porodowe, zwalnia się Państwowe Biura Projektów podległe Ministrowi Budownictwa od cytowanego we wstępie obowiązku akceptacji programów techniczno - budowlanych dla tych obiektów.

2. Niniejsze zwolnienie ma zastosowanie również do budownictwa mieszkaniowego, dla którego dokumentacja techniczna sporządzana jest poza Zakładem Osiedli Robotniczych, o ile odpowiada obowiązującym standartom dla budynków mieszkalnych.

§ 2. Niniejsze zarządzenie nie zwalnia od obowiązku dołączenia do projektu szkicowego przedkładanego do akceptacji organów Ministerstwa Budownictwa, programów techniczno - budowlanych w przypadkach, gdy projekt nie opiera się na programie typowym.

§ 3. Obowiązek przestrzegania ustalonych norm powierzchniowych i przepisów standartowych obciąża Biuro Projektów.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 17 maja 1950.

Kierownik Ministerstwa Budownictwa **R. Piotrowski**

71

ZARZĄDZENIE MINISTRA BUDOWNICTWA

z dnia 17 maja 1950 r.

w sprawie zlecenia prac mierniczych.

L. dz. DI/881/50.

W myśl zarządzenia Ministra Budownictwa z dn. 19 stycznia 1950 r. o wykonywaniu nadzoru nad geodezyjnymi przedsiębiorstwami państwowymi (Monitor Polski Nr A-15 poz. 162/50) oraz na podstawie § 8 ust. 1. Rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 19.II.1949 r. w sprawie dostaw, robót i usług na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz niektórych kategorii osób prawnych (Dz. U.R.P. Nr 12, poz. 73/49) prace miernicze winne być zlecane następującym przedsiębiorstwom:

1) Państwowemu Przedsiębiorstwu Mierniczemu,
2) Państwowemu Przedsiębiorstwu Geodezyjnemu, oraz
3) Państwowemu Przedsiębiorstwu Fotogrametrii i Kartografii,

(państwowe przedsiębiorstwa wyodrębnione podległe Ministrowi Budownictwa).

Mając na względzie maksymalne wykorzystanie mocy produkcyjnej wymienionych wyżej przedsiębiorstw i organów władz mierniczych podległych Głównemu Urzędowi Pomiarów Kraju, zarządzam, aby większe prace miernicze dla celów państwowych w zakresie sporządzania dokumentacji technicznej oraz pomiary szczegółowe potrzebne dla planowania miast i osiedli, zlecać wyłącznie odpowiedniemu z pośród wyżej wymienionych przedsiębiorstw, mniejsze zaś prace, których koszt wykonania nie przekracza 100.000 zł. (sto tysięcy złotych) — właściwym referatom pomiarów starostw powiatowych (miejskich).

Równocześnie zakazuję zlecania robót pomiarowych mierniczym przysięgłym jako przedsiębiorcom prywatnym.

W wypadkach, gdy właściwe przedsiębiorstwa lub referaty pomiarów odmówią podjęcia się wykonania zlecenia w wymaganym terimine, należy żądać takiego oświadczenia na piśmie, a robotę zlecić odpowiedniej Spółdzielni Pracy.

W razie niemożności załatwienia konkretnej sprawy w myśl powyższych wytycznych, należy zwrócić się do Głównego Urzędu Pomiarów Kraju przy Ministrze Budownictwa, który wyda odpowiednie zarządzenie.

Ponadto, z uwagi na zauważone w ostatnim czasie tendencje tworzenia komórek pomiarowych w przedsiębiorstwach budowlanych i zakładach podległych Ministerstwu Budownictwa, polecam zaniechać organizowanie tego rodzaju komórek, a angażowanie do pracy pracowników mierniczych uzależniam od każdorazowej mojej zgody, którą wyrażę po porozumieniu z Prezesem Głównego Urzędu Pomiarów Kraju.

Centralne Zarządy państwowych przedsiębiorstw budowlanych oraz Zakłady podległe Ministerstwu Budownictwa nadeślą do Głównego Urzędu Pomiarów Kraju w terminie do końca maja 1950 r. wykazy dotychczas zorganizowanych oddziałów lub referatów pomiarowych oraz imienny spis pracowników fachowych z wyszczególnieniem grupy uposażeniowej i zakresu działania.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1950 r.

Równocześnie tracą moc obowiązującą:

1) zarządzenie Ministra Budownictwa z dnia 29 sierpnia 1949 r., (Dz. Urz. Min. Bud. Nr 13, poz. 109) w zakresie dotyczącym zlecania prac mierniczych,
2) okólnik Ministerstwa Budownictwa Nr 34 z dnia 7 listopada 1949 r. L. dz. G.M./3901/Sekr/49 w sprawie zlecania prac mierniczych, których wartość nie przekracza 100.000 zł.

Kierownik Ministerstwa Budownictwa **R. Piotrowski**

72

ZARZĄDZENIE MINISTRA BUDOWNICTWA

z dnia 12 maja 1950 r.

uchylające zarządzenie Ministra Budownictwa z dnia 16 listopada 1949 r. w sprawie zasad wynagrodzenia inspektorów nadzoru.

L. dz. VI/2/245/50.

1. Uchylam zarządzenie Ministra Budownictwa z dnia 16 listopada 1949 r. w sprawie zasad wynagrodzenia inspektorów nadzoru z ramienia zleceniodawcy przy inwestycjach z części 21 P.I. oraz inwestycjach z innych części P.I. 1949 r. przyjętych do nadzoru przez terenowe agendy Ministerstwa Budownictwa. (Dz. Urz. Ministerstwa Budownictwa Nr 18, poz. 150).

2. Zarządzenie niniejsze ma moc obowiązującą od dnia 1 maja 1950 r.

Kierownik Ministerstwa Budownictwa **R. Piotrowski**

73

ZARZĄDZENIE MINISTRA BUDOWNICTWA

z dnia 4 maja 1950 r.

o sprawozdawczości zawierającej dane o przyczynach i rozmiarach postojów na budowach.

L. dz. III/6/4076/50.

W związku z ust. VII pkt. 4 Uchwały Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 4 maja 1950 r. w sprawie upowszechnienia pracy zespołowej i dostosowania norm pracy w budownictwie do nowych metod wykonawstwa, zarządzam co następuje.

1) Centralny Zarząd Państwowych Przedsiębiorstw Budowlanych, Centralny Zarząd Budownictwa Przemysłowego, Centralny Zarząd Społecznych Przedsiębiorstw Budowlanych oraz Beton - Stal obowiązane są najpóźniej do dnia 20 każdego miesiąca przesyłać Ministerstwu Budownictwa sprawozdanie za ubiegły miesiąc odnośnie budów, w których nie osiągnięto założeń planu produkcyjnego oraz tych budów na których ujawniono stracone dla produkcji płatne roboczo - godziny.

2) W sprawozdaniach należy dokładnie wymieniać przyczyny, z powodu których:

a) nie został przerobiony limit produkcyjny,
b) nie została osiągnięta wysokość założonego w planie przerobu na jednego robotnika produkcyjnego,

c) powstał całkowity postój dla części lub całości zatrudnionych robotników produkcyjnych.

3) Centralne Zarządy wymienione w ust. 1 i Beton-Stal uzgodnią z Ministerstwem Budownictwa instrukcje wykonawcze dla podległych organów, celem wprowadzenia w życie niniejszego zarządzenia.

Kierownik Ministerstwa Budownictwa **R. Piotrowski**

74

ZARZĄDZENIE MINISTRA BUDOWNICTWA

z dnia 17 maja 1950 r.

w sprawie impregnacji drewna używanego w budownictwie

L. dz. D. IV/1/2597/50.

W związku z uchwałą Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 14 października 1949 r., w sprawie stosowania oszczędności drewna w poszczególnych dziedzinach gospodarki narodowej, zarządzam stosowanie instrukcji o sposobie impregnacji drewna używanego w budownictwie, stanowiącej załącznik do niniejszego zarządzenia.

Kierownik Ministerstwa Budownictwa **R. Piotrowski**

Załącznik do zarządzenia Ministra Budownictwa z dnia 17.V.1950 r.

INSTRUKCJA

w sprawie sposobu impregnacji drewna używanego w budownictwie.

L. dz. D. IV/1/2597/50.

I. Wskazówki ogólne.

1. Wszelkie drewno budowlane powinno być zabezpieczone przed gniciem przy pomocy środków grzybobójczych - impregnatów.

2. Impregnaty, stosowane do drewna, używanego na budynki mieszkalne, społeczne i administracyjne, przeznaczone do stałego przebywania w nich ludzi, lub zwierząt domowych, powinny odpowiadać następującym warunkom: muszą być skuteczne, łatwe w użyciu, wydajne i tanie, nieszkodliwe dla ludzi i zwierząt domowych, bez przykrego zapachu, trwałe, niepalne, pochodzenia krajowego, nieszkodliwe dla drewna i metali.

Konstrukcje drewniane na wolnym powietrzu, jak szopy bez ścian, wieże ciśnień, wieże radiowe, mosty itd. mogą być nasycane impregnatami z domieszką związków trujących np. arsenowych.

3. Wybór impregnatu zależy od następujących okoliczności: wpływów atmosferycznych i możliwości zawilgocenia drewna w budynku, przeznaczenia budynku i zamierzonego okresu jego użytkowania względów ekonomicznych, technicznych i higienicznych.

4. Impregnacja drewna budowlanego powinna być objęta kosztorysem i podlegać odbiorowi.

5. Odpowiedzialność za prawidłowe wykonanie prac impregmacyjnych ponosi przedsiębiorstwo wykonujące robotę, oraz Inspektorat Nadzoru, w przeciągu 2-ch lat od daty odbioru robót.

6. Wszelkie nowe preparaty, jak również preparaty odbierane masowo przez Centralne Zarządy, powinny być poddawane badaniom kontrolnym w Instytucie Techniki Budowlanej, za co odpowiedzialne są właściwe jednostki zaopatrzeniowe.

7. Centralne Zarządy są obowiązane do składania corocznego planu zaopatrzenia antyseptyków na nadchodzący sezon.

8. Instytucją prowadzącą dystrybucję środków impregnacyjnych jest Centrala Handlowa Materiałów Budowlanych (CHMB).

9. Do obrotu powinny być dopuszczone tylko preparaty zbadane przez Instytut Techniki Budowlanej.

10. W sprawach zagrzybienia starych remontowych budynków, lub budowli nowych, należy zwracać się bezpośrednio do Instytutu Techniki Budowlanej, który w każdym przypadku poda doraźne wskazania, dotyczące odgrzybienia.

II. Metody i impregnaty stosowane w budownictwie.

Tabela I. Metody stosowania.

L. p.	Metoda	Zalety i wady	Uwagi
1	Nasycenie drewna pod ciśnieniem a) olejami i emulsją b) roztworami wodnymi	Daje dobre rezultaty, antyseptyk przenika głęboko w drewno, potrzebne są specjalne zakłady impregnacyjne	W budownictwie mieszkalnym nie jest stosowane
2	Nasycenie drewna antyseptykami w kąpielach a) gorących - oleistych lub wodnych, b) gorąco - zimnych oleistych lub wodnych, c) zimnych (moczenie)	a) kłopotliwa i droga, wymaga specjalnych urządzeń. Daje dużą gwarancję należytego zabezpieczenia drewna	a, b, c — mogą być stosowane przy impregnacji drobnych elementów konstrukcyjnych (wsuwanki, podkładki itd.) gdzie, jako baseny mogą służyć duże kadzie drewniane
3	Zastrzykowa	Potrzebna specjalna aparatura, rezultaty dobre	
4	Wiercenia — wiercenie otworów i wypełnienie ich pastą antyseptyczną	Przed zagrzybieniem zabezpiecza dobrze, lecz zmniejsza wytrzymałość drewna. Kłopotliwe wymaga specjalnej aparatury	
5	Bandażowanie	Dość kłopotliwe w robocie	W budownictwie prawie nie jest stosowana
6	Suche impregnacje środkami solowymi polegają na posypaniu zwilżonej powierzchni drewna proszkiem antyseptycznym np. fluorkiem sodu i przykryciu materiałem izolacyjnym	Łatwa w wykonaniu nie wymaga specjalnych urządzeń	Przy zabezpieczeniu podsufitek itd.
7	Powlekanie drewna środkami grzybobójczymi	Proste w użyciu nie wymaga żadnych specjalnych urządzeń, impregnat wsiąka w drewno na głębokość kilku mm	Do metody powlekania należy też opryskiwanie drewna rozpylaczem, polewanie konewką ogrodniczą
8	Impregnowanie otworów na śruby „Pistoletem kreozytowym"		Ze względu na dużą stratę impregnatu stosuje się rzadko

Metoda powlekania drewna środkami grzybobójczymi jest najczęściej stosowana w budownictwie. Polega na tym, że drewno przeznaczone do impregnacji maluje się pędzlami malarskimi preparatami oleistymi, wodnymi

roztworami antyseptyków lub pastami. Maluje się z reguły dwukrotnie w odstępie od 1 do 5-ciu godzin, zależ- od wsiąkliwości preparatu w drewno. Preparaty oleiste wsiąkają w drewno lepiej na gorąco, dlatego też należy je bezpośrednio przed malowaniem podgrzewać do temperatury 90° C, tak samo należy podgrzewać niektóre pasty.

a) Drewno do impregnacji powinno być przesuszone do wilgotności nie większej niż 15% do 20%.

Środkami oleistymi można nasycać tylko drewno suche, gdyż w przeciwnym razie woda zawarta w komórkach uniemożliwi przenikanie impregnatu w głąb drewna.

Nasycanie drewna mokrego metodą próżniowo-ciśnieniową jest niecelowe, gdyż woda wypełniająca komórki drewna, nie dopuszcza środka impregnacyjnego.

Przy impregnacji metodami zanurzania, pastowania, czy też bandażowania, przy użyciu środków solowych drewno musi być wilgotne (20%), ponieważ przenikanie impregnatu w głąb drewna odbywa się przy tych metodach na drodze osmozy i dyfuzji.

b) Drewno przed malowaniem musi być dokładnie oczyszczone z kory, łyka, wapnia, cementu itd.

c) Wszelka obróbka mechaniczna elementów drewnianych winna być zakończona przed ich impregnacją, w razie koniecznej potrzeby (podciosy itd.) miejsca naruszone muszą być powtórnie zaimpregnowane.

d) Roboty impregnacyjne powinny być z reguły przeprowadzane wtedy, gdy budynek jest pod dachem, za wyjątkiem tych elementów, które muszą być impregnowane przed wmontowaniem (podwaliny, belki, murłaty).

e) Impregnacja może być przeprowadzona w Zakładach Prefabrykacji (drewniane elementy prefabarykowane, np. baraki itd.) oraz na budowie.

f) Drewno świerkowe i jodłowe b. trudno nasyca się środkami oleistymi. Należy przeto do impregnacji tego drewna używać roztworów solowych.

g) Sinizna drewna utrudnia impregnację dlatego przy tej wadzie należy szczególnie dokładnie impregnować.

W tabelach IIa, b, c podano środki impregnacyjne stosowane w budownictwie, które znajdują się już lub będą w najbliższej przyszłości na rynku.

Rozróżnia się trzy grupy preparatów: solowe, oleiste i pasty.

Pod normą użycia należy rozumieć ilość roztworu oleju lub pasty na 1 m² (w litrach lub kilogramach) przy malowaniu jednokrotnym dla środków niepatentowanych, a dwukrotnym przy środkach patentowanych. Przy suchej impregnacji w kg/m² lub kg/m³ (podsypka).

Tabela IIa. Impregnaty solowe używane w postaci roztworów wodnych.

L.p.	Nazwa impregnatu	Pochodzenie i skład	Stężenie robocze i norma zużycia	Minim. stężenie grzyb.	Charakterystyka	Zastosowanie
1	Fluorek sodu Na_2F_2	Związek nieorganiczny	3% 0,6 – 0,8 l/m²	0,1 – 0,2%	nielotny, niepalny, bezbarwny, bez zapachu, rozpuszczalny w wodzie do 4% łatwo wsiąka w drewno część. wymywalny z solami wapnia tworzy nierozpuszczalne związki	a) kąpiele wodne malowanie elementów konstrukcji mniej narażonych na zawilgocenie przy stopniu możliwości zagrzybienia — średnim lub nieznacznym b) jako domieszka do preparatów oleistych jako zasadniczy antyseptyk w pastach c) suche impregnacje
2	Fluorokrzemian sodu (Na_2S i F_6)	Zw. nieorganiczny	2 – 2,4% 0,6 – 1,0 l/m²		nielotny, niepalny, bezbarwny, bez zapachu, rozpuszczalność w wodzie słaba 0,65% w wodzie zimnej do 2,4% w wodzie gorącej	a i b jak przy fluorku sodu
Uwaga: Ze względu na słabą rozpuszczalność nie zawsze udaje się otrzymać w drewnie pożądaną koncentrację antyspeptyka. Najlpesze rezultaty przy stosowaniu tego środka dają gorące kąpiele z dodatkiem sody kaustycznej.						
3	Fluorokrzemian cynku (ZnS i F_8)	Zw. nieorganiczny	4 – 5% 0,6 – 1,0 l/m²	0.1 – 0.2%	nielotny, niepalny, bez zapachu rozpuszczalność w wodzie dobrą, barwi na żółto koroduje żelazo	jako roztwór wodny przy malowaniu i kąpielach jako proszek przy impregnacji podsypki
4	Fluralsil	Zw. nieorganiczny podst. składnik ZnS i F_6	4,5% 0,6 – 1,0 l/m²	0,1%	Jak fluorokrzemian cynku	Jak fluorokrzemian cynku
5	Chlorek cynku $Zncl_2$	Zw. nieorganiczny	4,5% 0,6 – 1,0 l/m²	0,1 – 0,3%	nielotny, bezbarwny, bez zapachu b. hygroskopijny rozpuszczalność w wodzie dobra, wymywalny, nietrwały, koroduje metale przy roztworze 5% niszczy drewno	w budownictwie używa się jako środek odkażający
6	Siarczan miedzi $CuSO_4$	Zw. nieorganiczny	5 – 15%	0,2 – 0,3%	Jak wyżej mniej hygroskopijny	Jak wyżej
7	Dwunitrofenol $C_6H_3(No_2)_2OH$	Zw. nieorganiczny	—	0.02 – 0.03%	niehygroskopijny, niepalny, barwiący, lotny, trujący, rozpuszczalność w wodzie słaba, niewymywalny, wsiąkliwość dobra, koroduje metale	Przeważnie jako domieszki do impregnatów solowych, oleistych i past. w ilości ok. 10%
	Uwaga: Ze względu na trujące własności zastosowanie w budownictwie mieszkalnym jest ograniczone. W połączeniu z innymi związkami, które zmniejszają jego lotność, może być używany.					

L.p.	Nazwa impregnatu	Pochodzenie i skład	Stężenie robocze i norma	Minim. stężenie grzyb.	Charakterystyka	Zastosowanie
8	Fungol	Preparat solowy, patentowany f-my „Fungus"	5—10% 0,5 l/m²	0,2%	niepalny, nielotny, bezbarwny, bez zapachu, dobrze rozpuszczalny w wodzie	Impregnacja elementów drewnianych konstrukcyjnych w budynkach pod dachem. Impregnacja podsypki
9	Fluodih	Preparat solowy, patentowany f-my „Fungus"	5% 0,3—0,5 l/m²	0,2%	niepalny, bez zapachu, rozpuszczalność w wodzie dobra	Impregnacja podsypki (proszek). Impregnacja podłóg i legarów na parterze
10	Fungomur	Preparat solowy, patentowany f-my „Fungus"	5%	0,1%	bez zapachu, nie barwi, dobrze się rozpuszcza w wodzie dla ludzi trujące	Przeważnie przy odgrzybianiu murów, jako dodatek grzybobójczy do zapraw wapiennych, cementowych itd.

Tabela IIb. Impregnaty oleiste.

L.p.	Nazwa impregnatu	Pochodzenie i skład	Stężenie robocze i norma	Minim. stężenie grzyb.	Charakterystyka	Zastosowanie
1	Olej kreozotowy	Zw. organiczny produkt dystylacji smoły węglowej	100% 0,25—0,40 kg/m²		zapach ostry przykry, wymywalny częściowo, barwiący, nie przyjmuje farby	Elementy fundamentów drewnianych, przy fabrykacji past
2	Karbolineum	Zw. organiczny produkt dystylacji smoły węglowej	100% 0,25—0,40 kg/m²	0,1—1%	zapach ostry przykry, wymywalny częściowo, barwiący, nie przyjmuje farby	Elementy konstrukcji drewnianych narażonych na silny lub średni stopień zagrzybienia. Jako rozpuszczalnik przy impregnatach kombinowanych
3	Impregnol	Zw. organiczny produkt destylacji smoły drzewnej	100% 0,2—0,4 kg/m²	0,1—0,2%	zapach silny nie przykry, barwiący, częściowo lotny, palny	Wszelkie elementy konstrukcji drewnianych narażonych w silnym, średnim lub nieznacznym stopniu na zagrzybienie. Impregnaty kombinowane
4	Kreodina A	Środek patentowany f-my „Fungus"	100% 0,2—0,4 kg/m²	1%	zapach silny nie przykry, barwiący, częściowo lotny, palny	Impregnacje podłóg parterowych legarów itd.
5	Ksylamity (Xylamit, Xylamit B, Xylamit popularny)	Środki patentowane f-my „Tetra"	100% 0,1—0,2 kg/m²		zapach przykry, lotne, trujące w robocie	Elementy konstrukcji narażonych na silny, średni stopień zagrzybienia. Jako grunt pod farbę
6	Super - Xylamit	Środki patentowane f-my „Tetra"	100% 0,2—0,4 kg/m²	0,01—0,02%	płyn ciemny o przykrym zapachu lotny, trujący	Przede wszystkim przy odgrzybianiu drewnianych konstrukcji
7	Tetra 3	Środki patentowane f-my „Tetra"	100% 0,2—0,4 kg/m²	0,002—0,003%	płyn ciemny o przykrym zapachu lotny, trujący	Przy odgrzybieniu murów

Uwaga: Preparaty L. p. 5, 6, 7 są trujące dla ludzi i zwierząt domowych, szczególnie przy impregnacji. Preparaty L. p. 5 przestają być trujące przy intensywnym wietrzeniu po 2 — 6 dni. Preparaty 6, 7 po 29 — 35 dni. Środki zabezpieczające impregnatorów przed trującym działaniem tych preparatów są podane w prospektach firmy „Tetra".

Tabela IIc. Impregnatory w postaci past.

L.p.	Nazwa impregnatu	Pochodzenie i skład	Stężenie robocze i norma zużycia	Charakterystyka	Zastosowanie
1	Kreopasta	Środek patentowany firmy Fungus.	100% 0,3 — 0,4 kg/m_3	Ciecz ciemna o konsystencji mazistej, zapach przykry.	Dodatkowe malowanie elementów konstrukcyjnych narażonych na bardzo silny stopień możliwości zagrzybienia.
2	Maść dyfuzyjna Tetra.	Środek patentowany f-my Tetra.	100% 0,3 — 0,5 kg/m_3	„	„

3	Pasty na ługu posulfitowym z fluorkiem sodu lub fluorokrzemianem sodu z domieszką dwunitrofenolu.		Uwaga: Impregnaty 3, 4, 5, nie są wprowadzone na rynek, lecz produkcja ich jest możliwa. Zaleca się pasty tego typu wprowadzić do impregnatów używanych w budownictwie.
4	Pasty bitumiczne z tymi samymi antyseptykami		
5	Pasty silikatowe.		Środki izolacyjne.
6	Smoły.		

Na danej budowie należy stosować różne impregnaty, zależnie od stopnia możliwości zagrzybienia poszczególnych elementów konstrukcyjnych. W tabeli III uwzględniono cztery stopnie możliwości (niebezpieczeństwa) zagrzybienia.

1. Bardzo silny — gdy elementy konstrukcyjne znajdują się w warunkach stałego nawilgocenia (elementy fundamentów drewnianych) np. podwaliny, pale itd. stykające się bezpośrednio z ziemią lub murem.

2. Silny — gdy elementy konstrukcyjne, lub ich części, znajdują się przez dłuższy okres czasu w warunkach wzmożonego zawilgocenia, lub zawilgacane są periodycznie (końce belek, murłatów przy styku z murem, w pobliżu urządzeń sanitarnych).

3. Średni — przy zawilgoceniu zwiększonym przez pełen okres czasu (wilgoć budowlana).

4. Nieznaczny — istnieje możliwość zagrzybienia przez drewno zarażone już na składzie bez widocznych zewnętrznych objawów. Przy zwiększeniu wilgotności nawet przypadkowo (uszkodzenie w konstrukcjach) proces zagrzybienia może przejść w aktywny.

Przy zabezpieczeniu drewna budowlanego środkami grzybobójczymi należy brać pod uwagę impregnacje poszczególnych grup elementów konstrukcyjnych; fundamenty, podłogi i stropy, futryny, ościeżnice i drzwi oraz dachy.

W tabeli III podano wytyczne jaki środek i w jakiej postaci należy stosować do impregnacji poszczególnych elementów konstrukcyjnych w założeniu, że budowle są wznoszone w okresie letnim, czyli pozwalające drewnu i innym materiałom budowlanym na dostateczne wyschnięcie przed eksploatacją budynków.

Tabela III. Impregnacja poszczególnych elementów konstrukcyjnych.

Nazwa elementów konstrukcyjnych	Stopień niebezp. zagrzybienia	Zabezpieczenie przez impregnację środkiem grzybobójczym
I. Fundamenty 1. Pale, słupy, podwaliny itd.	b. silny	1. Dwukrotne malowanie preparatem oleistym: olejem kreozotowym, impregnolem, karbolineum (z dwunitrofenolem), xylamitem B. 2. Miejsce styku z ziemią dodatkowo pomalować pastami: dyfuzyjną Tetra, kreopastą itd., można powlekać smołą. Wszystkie złącza muszą być szczególnie starannie impregnowane.
II. Stropy i podłogi 1. Belki stropowe całe	średni	1a. Parter — dwukrotne malowanie preparatami oleistymi (patrz wyżej). b. W stropach międzypiętrowych — dwukrotne smarowanie roztworami solowymi: fluorku sodu, fluorokrzemianu sodu (sodą kaustyczną), fungolem itd.
2. Końce belek stropowych przy styku z murem	silny	2. Jak punkt 1 a i b plus dodatkowe malowanie pastami.
3. Legary	średni lub silny	3a. Parter — dwukrotne malowanie impregnatami oleistymi (jak wyżej), przy betonowej szlifcie — dwukrotne malowanie roztworami preparatów solowych. 3b. Stropy międzypiętrowe — dwukrotne malowanie roztworami preparatów solowych.
4. Wsuwanka, ślepa podłoga, podkładki	średni	4a. Parter — preparatami oleistymi całkowicie, b. Międzypiętrowe stropy — roztworami preparatów solowych.
5. Biała podłoga a) na ślepej podłodze z warstwą izolacyjną, b) bez ślepej podłogi	nieznaczny średni	a) Bez zabezpieczenia, lub roztworami preparatów solowych od spodu i boczne krawędzie. b) Roztworami preparatów solowych lub impregnolem, (od spodu i boczne krawędzie).
6. Klepka posadzkowa	nieczynny	Bez zabezpieczenia, w wyjątkowych wypadkach roztworami preparatów solowych.
7. Podsufitka	nieznaczny	Impregnuje się tylko w pomieszczeniach o zwiększonej wilgotności (urządzenia sanitarne) w łazienkach, pod ubikacją — roztworami preparatów solowych (niebarwiących), lub stosuje się suche impregnacje pod papę.
8. Podsypka (zasypka) a) nowa z piasku gruboziarnistego, żużlu, tłucznia z nowych cegieł b) z tłucznia starych cegieł pochodzących z rozbiórki	średni lub nieznaczny b. silny	8a. Roztworami preparatów solowych, fluorku sodu, fluorokrzemianu sodu itd., fluodin, fluralsil. b. Fungomur, fluodin, flualsol i inne silne preparaty solowe.

Nazwa elementów konstrukcyjnych	Stopień niebezp. zagrzybienia	Zabezpieczenie przez impregnację środkiem grzybobójczym
III. Stolarka budowlana		
1. Futryny drzwi i okien od strony muru	średni lub silny	Pasty o działaniu dyfuzyjnym, lub preparaty oleiste plus izolacja papą.
IV. Dachy i stropy podstrychowe		
1a. Murłaty całe	średni	1a. Dwukrotne malowanie preparatami oleistymi np. Impregnol.
b. części murłatów przy styku z murami, złącza z belkami itd.	silny	1b. Dodatkowe malowanie pastami, lub osmołowanie (czasem podkładki z papy), suche impregnacje.
2. Belki stropowe	średni	2. Roztworami preparatów solowych lub impregnolem (wzmocnionym)
3. Polepy	średni	3. Dodawać przy robieniu polepy preparaty solowe lub gotową polepę polewać preparatami solowymi.
4. Więźba dachowa krokwie, jętki, pale, rygle, zastrzały, listwy dachowe, deski dachowe	nieznaczny	4. Roztworami impregnatów solowych lub impregnolem.

Uwaga: Impregnol jest preparatem palnym, przy impregnacji więźby dachowej należy się z tym liczyć.

75

ZARZĄDZENIE MINISTRA BUDOWNICTWA

z dnia 24 maja 1950 r.

w sprawie oszczędnego stosowania cementu w budownictwie.

L. dz. D. IV/1/2741/50

Podaję do wiadomości i stosowania Zarządzenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 102 z dnia 2 maja 1950 r. wraz z instrukcją — w sprawie oszczędnego stosowania cementu w budownictwie. Równocześnie w związku z postanowieniem § 3 cytowanego zarządzenia polecam, co następuje:

Ob. Ob. Naczelni Dyrektorzy Centralnego Biura Projektów Architektonicznych i Budowlanych, Zakładu Osiedli Robotniczych, centralnych zarządów: Państwowych Przedsiębiorstw Budowlanych, Społecznych Przedsiębiorstw Budowlanych, Budownictwa Przemysłowego, Dyrekcji Miejscowych Przedsiębiorstw Budowlanych, Zakładów Prefabrykacji, przedsiębiorstwa „Beton - Stal" oraz Centrali Spółdzielni Mieszkaniowych — zarządzą ścisłe przestrzeganie przez podległe im jednostki postanowień zawartych w wyżej wymienionej instrukcji.

Inspektoraty Nadzoru Budowlanego oraz Zespoły Inspektorów Nadzoru przy oddziałach terenowych Centralnego Biura Projektów Architektonicznych i Budowlanych w ramach czynności nadzoru zwrócą szczególną uwagę na wykonywanie postanowień wyżej wymienionej instrukcji przez kierownictwa poszczególnych robót.

Za Kierownika Ministerstwa Budownictwa **St. Pietrusiewicz**

Załącz. do zarządzenia Ministra Budownictwa z dn. 24.V.1950. L. dz. IV/I/2741/50.

ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

Nr 102 z dnia 2 maja 1950 r.

w sprawie oszczędnego stosowania cementu w budownictwie.

W celu wprowadzenia oszczędnego stosowania cementu w budownictwie w porozumieniu z Ministrem Budownictwa zarządza się, co następuje:

§ 1. Przy użyciu różnych rodzajów cementu, jego dozowaniu i stosowaniu należy ściśle przestrzegać ogólnych wytycznych zawartych w załączonej „Instrukcji w sprawie oszczędnego stosowania cementu w budownictwie".

§ 2. Nieprzestrzeganie zasad oszczędności cementu stosownie do norm zawartych w załączonej instrukcji pociągnie za sobą odpowiedzialność służbową i karną za marnotrawstwo mienia państwowego.

§ 3. Właściwi Ministrowie wydadzą zarządzenia polecające podległym im przedsiębiorstwom ścisłe przestrzeganie zasad zawartych w załączonej instrukcji.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 2 maja 1950 r.

Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego
Minister: w/z **E. Szyr**

Załącznik do Zarządzenia Przewodniczącego P.K.P.G. znak BU6C-01-294. z dnia 2 maja 1950 r.

INSTRUKCJA

w sprawie oszczędnego stosowania cementu w budownictwie.

I. Postanowienia ogólne.

§ 1. Instrukcja niniejsza dotyczy oszczędnego stosowania cementu przy wszelkich robotach budowlanych.

§ 2. Przy użyciu różnych rodzajów cementu, jego dozowaniu i stosowaniu należy ściśle przestrzegać ogólnych wytycznych oszczędzania cementu przy wszelkich robotach budowlanych.

§ 3. Cement należy stosować tylko tam, gdzie wymagają tego warunki techniczne oraz tam gdzie można go zastąpić innym spoiwem.

II. Postanowienia szczegółowe.

§ 4. Ze względu na zwiększoną ilość gatunków cementów portlandzkich, wprowadzonych do budownictwa, zachodzi konieczność podania racjonalnego ich stosowania.

Obecnie produkowane gatunki cementów są oznaczone cyframi, które wyrażają wytrzymałość normową spoiwa po 28 dniach twardnienia, np. cement „250", „350" oznacza minimalną wytrzymałość normową na ściskanie zaprawy plastycznej o stosunku wagowym 1:1:2.

Dotychczas produkowany normalny cement portlandzki wg P.N.B.-201 musiał mieć minimalną wytrzymałość na ściskanie 250 kg/cm², a praktycznie cementy te posiadały wytrzymałość od 300—500 kg/cm², w przeważającej ilości miały 350—450 kg/cm².

Rodzaj cementów

§ 5. 1. Od dnia 1-go stycznia 1950 roku wprowadzone zostały do budownictwa następujące rodzaje cementów:

— **Cement portlandzki** „350", o wytrzymałości na ściskanie wg projektu P.N.B. — 211 co najmniej R28 = 350 kg/cm²;

— **Cement portlandzki** „250" o wytrzymałości na ściskanie wg projektu P.N.B. — 201 R28 = 250 kg/cm²;

— **Cement hutniczy** „250" o wytrzymałości na ściskanie wg projektu P.N.B. — 209 R28 = 250 kg/cm²;

— **Cement murarski** „150" o wytrzymałości na ściskanie wg projektu P.N.B. — 209 R28 = 150 kg/cm².

2. Tablica porównawcza wytrzymałości cementów.

Wymagane wytrzymałości według norm w kg/cm²

Rodzaj cementu	Na zginanie		na ściskanie	
	po 7 dn.	po 28 dn.	po 7 dn.	po 28 dn.
Portlandzki „350" . . .	40	60	225	350
Portlandzki „250"	30	50	130	250
Hutniczy „250"	30	50	130	250
Murarski „150"	20	30	80	150
Rzeczywista wytrzymałość w kg/cm³ dotychczas stosowanych normalnych cementów portlandzkich .	40—45	50—60	130—240	250—500

Wg danych statystycznych Instytutu Techniki Budowlanej cement hutniczy posiada większą odporność od zwykłych cementów portlandzkich na działanie: czynników chemicznych, wody morskiej oraz substancji humusowych, znajdujących się w ziemi.

Opakowanie cementów.

§ 6. Cementy wyliczone w § 5 pakowane są w potrójnych workach papierowych koloru piaskowego o ciężarze jednego worka = 50 kg. brutto za netto z tym, że worki te posiadają następujące znakowania dla poszczególnych rodzajów cementów:

Cement „350" — podłużny pas fioletowy na worku.
Cement „250" — bez specjalnych znaków.
Cement hutniczy „250" — podłużny pas czerwony na worku.
Cement murarski „150" — dwa czarne pasy wzdłuż worków obejmujące napis.

Dozowanie cementów

§ 7. 1. W normie P.N.B:—196 § 4, podany jest wzór na przewidywaną wytrzymałość na ściskanie po 28 dniach.

$$R\ 28 = 160 \left(\frac{C}{W} - 0{,}5\right)$$

Wzór ten dla cementów „250" i „350", przy na ogół niskiej jakości żwiru jest nieaktualny.

Wobec tego do czasu zmiany normy, należy określać przewidywaną wytrzymałość 28-dniową ze wzorów:

Dla cementu „350"

$$R\ 28 = 140 \left(\frac{C}{W} - 0{,}5\right)$$

przy $\frac{C}{W}$ większym od 1,2, a mniejszym od 2,8.

Dla cementu „250"

$$R\ 28 = 120 \left(\frac{C}{W} - 0{,}5\right)$$

przy $\frac{C}{W}$ większym od 1,2, a mniejszym od 2,5.

2. W przypadku, gdy normowa wytrzymałość cementu po 28 dniach przewyższa 400 kg/cm², można uzyskać betony, przy właściwie dobranym kruszywie i mechanicznym zagęszczaniu, o wytrzymałości dochodzącej do 500 kg/cm². Wtedy podane wyżej wzory do sprawdzenia wytrzymałości nie obowiązują, a skład mieszanki winien być ustalony laboratoryjnie.

3. Również przy wykonywaniu betonów o niższych wytrzymałościach (poniżej 101 kg/cm²), przy użyciu cementu „150", nastawianie mieszanki winno być ustalone laboratoryjnie.

4. Kruszywo używane do powyższych mieszanek betonowych, może być pochodzenia rzecznego jak i kopalnego z tym, że:

a) ciężar objętościowy w stanie ubitym kruszywa naturalnego suchego powinien być równy, albo większy od 2,00 kg/dcm³;
b) ilość piasku w kruszywie powinna być uzależniona od urabialności betonu i średnio wahać się w granicach 34—42%;
c) pozostałe cechy powinny odpowiadać warunkom normy P.N.B.—196 § 1.

5. Jeżeli na budowie jest do dyspozycji cement o wyższej wytrzymałości, niż zalecony do użycia np. cement „350", to część cementu zaleca się zastąpić przez zmielone do miałkości spoiwa różne mączki: żużel zasadowy, mączka dolomitowa, mączka gruzowa.

6. Ilość dodanych obciążników może się wahać w granicach od 10—30% wagi cementu, przy czym wytrzymałość powinna być każdorazowo sprawdzona laboratoryjnie.

7. Dla betonów o wytrzymałości poniżej 101 kg/cm², jako dodatek można stosować glinę w postaci szlamu z tym, że wytrzymałość powinna być każdorazowo sprawdzona laboratoryjnie.

Zastosowanie cementów

§ 8. Racjonalne i oszczędne stosowanie różnych rodzajów cementów, przy wykorzystaniu ich właściwości technicznych, wymaga następującego ich użycia:

1) **Cement portlandzki „350"** — do ważnych i specjalnych robót żelbetowych (np. elementy prefabrykowane, konstrukcje łupinowe, konstrukcje narażone na wstrząsy i uderzenia) — przy wytrzymałościach betonu na ogół ponad 180 kg/cm².

2) **Cement portlandzki „250"** — do pozostałych konstrukcji żelbetowych oraz do konstrukcji betonowych przy wymaganych wytrzymałościach betonu na ogół 101 — 180 kg/cm².

3) **Cement hutniczy „250"** — powinien być stosowany tam, gdzie beton jest narażony na działanie czynników chemicznych np. przy budowach morskich, w terenach bagnistych tj. gdzie beton może być narażony na działanie kwasów organicznych, względnie słabych kwasów mineralnych powstałych w procesie gnicia.

Cement hutniczy wydziela przy wiązaniu mało ciepła, tym samym skurcz jest mały. Z tego powodu zaleca się używanie cementu hutniczego do wykonania dużych masywnych bloków betonowych, natomiast nie należy go używać przy zimowych robotach budowlanych wykonywanych w warunkach mroźnych.

Poza tym można używać cementu hutniczego do tych wszystkich celów, dla których używa się cementu portlandzkiego „250", a więc do fundamentów, konstrukcji żelbetowych, drzewobetonu i betocelu.

4) Cement murarski „150" — do betonów o wytrzymałości poniżej 101 kg/cm² podłoży betonowych, oraz do zapraw (o wytrzymałości do 30 kg/cm²) i wypraw cementowo-wapiennych. Szczególnie cement ten nadaje się do betonów i zapraw gruzowych.

Ogólne wytyczne oszczędnego stosowania cementu.

§ 9. 1. Beton jest materiałem wytwarzanym na miejscu budowy i jego wytrzymałość zależy w pierwszym rzędzie od właściwości składników i wzajemnego ich stosunku. Ponieważ kruszywo przy zanieczyszczeniu uziarnieniu i wilgotności ulega ciągłym dużym wahaniom przy poszczególnych dostawach, jak też pod wpływem czynników atmosferycznych, zachodzi konieczność podczas betonowania stałej (czasem parę razy dziennie) kontroli zarówno właściwości kruszywa, jak też wzajemnego stosunku składników betonu. Niekiedy cement ujawnia w mniejszym lub większym stopniu ślady zwietrzenia i obniżenia zdolności wiążących, co winno być również sprawdzane. Biorąc powyższe pod uwagę, w większych wytwórniach wyrobów betonowych i na dużych budowlach betonowych lub żelbetowych, gdzie zależy na utrzymaniu stałej założonej wytrzymałości betonu, tak ze względu na bezpieczeństwo konstrukcji, jak też ze względu na maksymalne zaoszczędzanie cementu powinny znajdować się **polowe laboratoria kontrolne** urządzone i wyposażone w najniezbędniejszy sprzęt.

Bliższe dane podaje „Instrukcja dla laboratoriów polowych w wytwórniach i na terenie większych robót betonowych i żelbetowych" opracowana przez Instytut Techniki Budowlanej.

2. Należy dążyć do zapewnienia dostawy żwiru i cementu na większe budowy z jednego miejsca produkcji, w celu uzyskania maksymalnej jednolitości i oszczędności spoiwa.

3. Przy projektowaniu i wykonywaniu wszelkiego rodzaju robót żelbetowych i betonowych, powinna być podana wytrzymałość wymagana po 28 dniach twardnienia.

Ustalanie wymaganej wytrzymałości betonu, przez wykazanie tylko zawartości cementu na 1 m³ betonu, nie może mieć miejsca.

Należy położyć kres dowolności używania cementu w przygotowaniu zapraw i wypraw. Stosowanie zapraw cementowych i cementowo-wapiennych winno być ograniczone do wypadków uzasadnionych względami technicznymi. Powinno to znaleźć odbicie w kosztorysach projektów budowlanych.

Projektowanie stosowania zapraw cementowo-wapiennych może mieć miejsce w przypadkach uzasadnionych względami statycznymi (wg P.N.B.—182 konstrukcje murowane), bądź też względami technicznymi jak np.: przy murach podziemnych, tynkach zewnętrznych, układaniu płytek terrakotowych itp.

Niezbędne stosowanie zapraw i wypraw powinno być w kosztorysach ściśle określone przy możliwie najoszczędniejszym zużyciu cementu.

Wskazanym jest również stosowanie przy zaprawach o niższej wytrzymałości dodatków hydraulicznych.-

76

ZARZĄDZENIE MINISTRA BUDOWNICTWA

z dnia 24 maja 1950 r.

w sprawie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego m. Gdańska.

Na podstawie art. 15, ust. 1, pkt. 2 dekretu z dnia 2 kwietnia 1946 r. o planowym zagospodarowaniu przestrzennym kraju (Dz. U. R. P. Nr 16, poz. 109) zarządzam co następuje:

§ 1. Uchyla się zarządzenie Ministra Odbudowy z dnia 26 listopada 1948 r. o przekazaniu Regionalnej Dyrekcji Planowania Przestrzennego w Gdańsku sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego m. Gdańska (Dz. Urz. Min. Odbudowy Nr 14, poz. 107).

§ 2. Wojewoda Gdański przekaże sprawy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego m. Gdańska Zarządowi Miejskiemu m. Gdańska, jako miejscowemu urzędowi planowania przestrzennego.

Kierownik Ministerstwa Budownictwa **R. Piotrowski**

77

OKÓLNIK Nr 21.

z dnia 20 kwietnia 1950 r.

w sprawie sprawozdawczości inwestycyjnej w roku 1950.

L. dz. BI/1/1651/50.

W związku z zarządzeniem Nr 47 Przewodniczącego P.K.P.G. z dnia 6.III.50 r. w sprawie sprawozdawczości statystycznej inwestycyjnej Ministerstwo Budownictwa ustala dla wszystkich podległych inwestorów odnośnie poszczególnych punktów powyższego zarządzenia co następuje:

I. **Odnośnie inwestorów objętych Działami 1—17 oraz 19 i 20.**

Do § 5. Do składania raportów o stanie dokumentacji technicznej obowiązani są wszyscy inwestorzy objęci Cz. 23 P. I. 1950 r., których inwestycje wymagają sporządzenia dokumentacji technicznej.

Do § 7. Raporty wynikowe sporządzać należy w następujących jednostkach rzeczowych:

Rodzaj inwestycji	Rozmiar.	Wyniki uzyskane.
budynki biurowe	m³ bud.	m² pow. użytk.
warsztaty	m³ bud.	m kub. użytk.
garaże	m³ bud.	ilość stanowisk
magazyny materiałowe . . .	m³	m² pow. skład.
magazyny sprzętu i szopy .	m³	m² pow. m.
bocznice kolejowe	m. b. dług.	m. b. dług.
rampy kolejowe	ilość sztuk	m² pow. przeład.
place składowe	m² pow.	m² pow.
wytwórnie przemysłowo-usługowe	m³	m kub. użytk.
dźwigi portalowe	ilość sztuk	nośność w tonach
urządzenia socjalne	sztuk	jednostki typowe dla danego urządz.
urządzenia b. h. p.	,,	,,
budynki socjalne	m³	,,
urządzenia przeciwpożarowe.	w ilości szt.	,,
sieci zewnętrzne wod. — kan., c.o., elektr., telefoniczne itp.	m. b. dług.	m. b. długości
silosy	m³ bud.	pojemność w m³
budynki szkoleniowe	m³ bud.	m² pow. użytkowej (ilość miejsc)
roboty rozbiórkowe	m³	m³
,, niwelacyjne.	m³ pow.	m² pow.
sprzęt budowlany ciężki . .	ilości sztuk	jedn. wydajności
,, ,, średni . .	,, ,,	,, ,,
,, ,, lekki . .	,, ,,	ilości sztuk
Sprzęt warsztatowy	ilości sztuk	ilości sztuk
urządzenia biurowe	,, ,,	,, ,,
maszyny biurowe	,, ,,	,, ,,
transport: osobowy	,, ,,	,, ,,
roboczy	,, ,,	nośność w tonach
ciągniki	,, ,,	jednostka mocy
Budowa punktów pomiar.	,, ,,	ilości sztuk
Budownictwo doświadczalne	,, ,,	,, ,,
Budynki dla wytwórni przemysłowych	m³	m³
Budynki dla wytwórni przemysłowych wraz z urządzeniem maszynowym. . . .	m³	zdolność produkcyjna
inne inwestycje	w jednostkach typowych.	

Do § 8 i § 11. Inwestorzy bezpośredni uprawnieni do korzystania ze sprawozdawczości alarmowej (§ 8) oraz inwestorzy bezpośredni obowiązani do przesyłania wtórników swych raportów (§ 11) zostaną o tym uprawnieniu, względnie obowiązku powiadomieni indywidualnymi pismami Ministerstwa Budownictwa do dnia 1.V.1950 r.

Do § 14. Ustala się następujące terminy nadsyłania raportów inwestycyjnych.

Odnośnie raportu finansowego I Fr oraz o stanie dokumentacji ID:

a) dla inwestora bezpośredniego 5 każdego następnego miesiąca po miesiącu sprawozdawczym,

b) dla inwestora naczelnego 12 każdego następnego miesiąca po miesiącu sprawozdawczym.

Odnośnie kwartalnego raportu o inwestycjach oddanych do użytkowania—wzór IW do 8 każdego następnego m-ca po miesiącu sprawozdawczym.

Pierwsze sprawozdania winny być sporządzone i nadesłane zgodnie z postanowieniami § 18 zarządzenia.

II. **Odnośnie inwestycji Z. O. R. — Dział 18 P. I. na rok 1950.**

Do § 4. 1) obowiązek sporządzania raportów według wzoru IFr-1 obciąża tylko użytkowników inwestujących (budownictwo nadzorowane). Obowiązek ten nie dotyczy terenowych organów wykonawczych ZOR (Dyrekcji O. R. i Delegatur ZOR) z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w § 11 zarządzenia Nr 47 Przewodniczącego P.K.P.G. z dnia 6.III 1950 r.

2) Dyrekcje O. R. i Delegatury Z. O. R., opierając się na danych, dostarczonych przez własne służby finansowe i techniczne, oraz na raportach przesłanych przez użytkowników inwestujących, sporządzają i przesyłają kompletny raport w/g wzoru IFr -2, obejmujący wszystkie budowy z podziałem na poszczególne województwa. W ramach każdego województwa należy wymienić najpierw obiekty budownictwa własnego (z rozbiciem na osiedlowe i rozproszone), następnie obiekty budownictwa nadzorowanego (również z rozbiciem na osiedlowe i rozproszone).

Stopniowa koncentracja (sumowanie) danych na szczeblu województwa i w ramach całej DOR lub Delegatury ZOR winna uwzględniać podział j. w. na budownictwo własne i nadzorowane, osiedlowe i rozproszone.

3) Sprawozdania z wykonania urządzeń socjalnych i komunalnych w osiedlach ZOR, ujętych w osobnym planie operacyjnym inwestycji Zakładu, sporządzają DOR i Del. ZOR na odrębnych raportach w/g wzoru IFr-2. W wypadku finansowania tych inwestycji z innych części P. I. należy przytaczać odpowiednie dane w osobnych pozycjach. Niezależnie od tego DOR i Del. ZOR przesyłają raporty kompetentnym resortom, jako inwestorom centralnym.

4) Zarząd Główny ZOR, jako inwestor naczelny, sporządza raport w/g wzoru IFr-2 w układzie według rozdziałów P. I. z podziałem na województwa, a w ramach każdego województwa na budownictwo własne i nadzorowane (z rozbiciem obu rodzajów budownictwa na osiedlowe i rozproszone).

Koncentracja (sumowanie) danych następuje na szczeblu rozdziału i całego działu przy uwzględnieniu układu j. w.

5) Wobec ustalenia przez ZOR Planu Inwestycyjnego budownictwa mieszkaniowego na r. 1950 w/g limitów netto — inwestorzy bezpośredni i główni (DOR, Del. ZOR i użytkownicy inwestujący) sporządzają raporty nie prze-

liczając limitów na brutto. Przeliczenie to następuje w zbiorczym raporcie Zarządu Głównego ZOR na szczeblu całego działu.

6) Użytkownicy inwestujący są zwolnieni od obowiązku przesyłania jednego egzemplarza raportu (sporządzonego w/g wzoru IFr-1 do Zarządu Głównego ZOR (inwestora naczelnego), obowiązani są natomiast przesyłać dodatkowo odpis raportu swej bezpośrednio wyższej władzy przełożonej (Zjednoczeniu lub Zarządowi Centralnemu ewent. in.).

Do § 5. Do postanowień, dotyczących sprawozdawczości ze stanu dokumentacji technicznej inwestycji ZOR, stosują się analogiczne postanowienia, odnoszące się do sprawozdawczości o wykonaniu finansowo rzeczowym (postanowienia do § 4).

Do § 7. 1) Raporty wynikowe sporządzać należy w następujących jednostkach rzeczowych:

Rodzaj inwestycji	Rozmiar	Wyniki uzyskane
budownictwo mieszkaniowe .	m^3	ilość izb/m^2 pow. użytk.
urządzenia socjalne	m^2	m^2
urządzenia komunalne: ciągi wod. — kan. i energet. .	mb.	mb.
chodniki, parki, zieleńce, boiska	m^2	m^2

2) Inwestorzy bezpośredni, wykonujący inwestycje ZOR zwolnieni będą od obowiązku składania negatywnych raportów w/g wzoru I.W 11 indywidualnymi pismami Ministerstwa Budownictwa.

Do § 14. 1) Użytkownicy inwestujący przesyłają DOR i Del. ZOR, jako inwestorom głównym raporty sporządzone w/g wzorów IFr-1 i ID-1 najpóźniej trzeciego dnia po upływie miesiąca sprawozdawczego.

2) Dyrekcje O. R. i Delegatury ZOR, jako inwestorzy główni przesyłają raporty w/g wzorów IFr-2, ID-2 najpóźniej 8-go dnia po upływie miesiąca sprawozdawczego.

3) DOR. Del. ZOR i użytkownicy inwestujący, jako inwestorzy bezpośredni, przesyłają raporty kwartalne sporządzane w/g wzoru IW-1 najpóźniej 10-go dnia po upływie miesiąca sprawozdawczego.

4) Zarząd Główny ZOR, jako inwestor naczelny, przesyła raporty zbiorcze sporządzane w/g wzorów IFr-2 i ID-2 15-go, analizy kwartalne — 20-go dnia po upływie okresu sprawozdawczego.

Pierwsze sprawozdania winny być sporządzone i nadesłane zgodnie z postanowieniami § 18 zarządzenia Przewodniczącego P.K.P.G. Nr 47 z dnia 6 marca 1950 r.

III. Poza powyższymi ustaleniami obowiązują wszystkie postanowienia zarządzenia Nr 47 Przewodniczącego P.K.P.G.

Kierownik Ministerstwa Budownictwa
R. Piotrowski

78

OKÓLNIK Nr 22

z dnia 12 kwietnia 1950 r.

o zlecaniu prac urbanistycznych.

L. dz. DI-W2/948/50.

Zatwierdzony przez Ministerstwo Budownictwa, w porozumieniu z P. K. P. G. program prac urbanistycznych określa tylko przeznaczone do opracowania miasta i osiedla, pozostawiając inicjatywie i decyzji Działów Budownictwa rodzaj i zakres opracowań w ramach przyznanych kredytów. Dyrektorzy Działów, przy wydawaniu ostatecznych zleceń wykonawcom powinni kierować się następującymi zasadami:

1. Dążeniem Ministerstwa w dalszej perspektywie jest stopniowe opracowanie dla wszystkich miast i osiedli planów ogólnych w skali 1:5.000.

2. Wykonanie inwentaryzacji, zgodnie z instrukcją P. K. P. G. z dnia 20.I. 1950, jako zadanie niezmiernie pilne i warunkujące wydanie przez P. K. P. G. wytycznych do projektu, — można zlecać albo C. B. P. A i B., albo też, jeżeli koszt pracy nie przekroczy 100.000 zł. — innym wykonawcom zgodnie z okólnikiem Min. Bud. Nr 8 z dn. 24.II. 1950 L. dz. II/W2/558/50.

Wynagrodzenie za inwentaryzację należy obliczać zgodnie z okólnikiem Min. Bud. Nr 4 z dn. 16.II. 1950 L. dz. DI-418/50 wg ust. 1 p. 1 załącznika 1 do okólnika Nr 7 z dn. 18.I. 1947 r.

3. Jeżeli opracowane uprzednio plany wstępne lub ogólne wymagają zmian lub uzupełnień, wynikających ze zmiany wytycznych, albo z uzasadnionych wniosków zainteresowanych instytucyj, nie należy zlecać opracowania nowego planu, lecz tylko rewizję planu poprzednio opracowanego. Wynagrodzenie powinno być obliczane jako odpowiedni procent kosztu nowego planu, ustalony każdorazowo w zależności od stopnia i zakresu dokonywanych zmian.

4. Jeżeli osiedle nie posiada żadnych planów zagospodarowania, ani też dostatecznych danych do opracowania planu ogólnego 1:5.000, należy zlecać wykonanie planu wstępnego w skali 1:10.000.

5. Przy wykonywaniu nowych planów ogólnych, należy żądać od wykonawcy dodatkowych plansz, wyjaśniających pierwszy etap realizacji planu w okresie 6-letnim, jako plan zbiorczy inwestycji tego okresu.

6. Takie same plany zbiorcze inwestycji powinny być dodatkowo zlecone do planów ogólnych uprzednio opracowanych i nadal aktualnych, przy czym koszt planu ogólnego, t. j. kwotę, od której ustala się przyjęty procent za plan zbiorczy, obliczać należy wg norm aktualnie obowiązujących.

7. Plany szczegółowe należy zlecać w zasadzie tylko dla tych osiedli, lub ich fragmentów, których realizacja przewidywana jest w okresie najbliższego planu gospodarczego. Koszty planów szczegółowych powinny być w zasadzie opłacane z kredytów własnych przez zarządy miast lub przez zainteresowanych inwestorów.

Z kredytów, znajdujących się w dyspozycji Ministerstwa Budownictwa, a przeznaczonych na plany zagospodarowania przestrzennego miast i osiedli, (Część 35, Dział 23, § 12-0), koszty planów szczegółowych w zasadzie nie będą pokrywane.

8. Wydziały Planowania M. i O. powinny nadzorować wszelkie prace urbanistyczne zlecane przez M. U. P. P. i przez inwestorów.

9. Stopień dokładności planów szczegółowych może być różny, zależnie od jego problematyki i bliskości terminu realizacji. Jeden i ten sam plan może zawierać fragmenty opracowań więcej i mniej szczegółowych. W tej sprawie Dep. I przygotował odpowiednie zarządzenie.

10. Dyrektorzy Działów Bud. i Naczelnicy Wydziałów Pl. M. i O. powinni dokładnie zbadać i ocenić zakres i wartość planów dotychczas wykonanych, aby nie dopuścić do dublowania prac. W szczególności należy ustalić przydatność dotychczasowych planów uproszczonych, które zależnie od skali i stopnia opracowania mogłyby być zakwalifikowane jako plany wstępne lub nawet ogólne.

11. Po zaakceptowaniu lokalizacji ważniejszych inwestycji, władze planowania powinny żądać od inwestora złożenia projektu planu szczegółowego, obejmującego usytuowanie obiektów, realizowanych w roku bieżącym oraz szkicowej koncepcji rozplanowania dalszych inwestycji, przewidzianych w planie 6-letnim.

12. W roku bieżącym prace urbanistyczne zostały wyłączone z Planu Inwestycyjnego na r. 1950 i zaliczone do wydatków zwyczajnych pokrywanych z Budżetu Państwa, w Części 35 „Samorząd Terytorialny", jako dotacje Ministerstwa Budownictwa dla Związków Samorządowych. Kredyt ten, wyszczególniony w Dziale 23, Rozdz. O. § 12 wynosi 180 milionów na koszty planów i pomiarów w związku ze sporządzeniem planów zagospodarowania przestrzennego oraz w § 12a 300 mil. na dokumentację urbanistyczną m. Warszawy i Warszawskiego Zespołu Miejskiego. W związku z tym, przy kosztorysowaniu prac zleconych nie należy doliczać prowizji bankowej, gdyż wypłaty będą dokonywane przez właściwe organa budżetowo-finansowe.

13. Wszystkie zawarte przez wojewódzkie władze planowania umowy o prace urbanistyczne, jak również zmiany tych umów powinny być w odpisie nadesłane Ministerstwu Budownictwa, Dep. I do wiadomości. Takież umowy zawierane przez M. U. P. P-y powinny być nadesłane w odpisie do Wojewódzkich Wydziałów Planowania M. i O.

14. W § 2 umowy należy zaznaczyć, że wykonana praca będzie złożona w 1 egzemplarzu podklejonym i kolorowanym z dodaniem wszystkich odpracowań specjalnych i opisów razem z matrycami projektu.

15. Umowy należy zawierać wówczas, gdy niezbędne materiały, o których mowa w § 3 umowy, są zgromadzo-

ne w takim zakresie, który pozwala na natychmiastowe rozpoczęcie zleconej pracy.

16. Przy wykonywaniu § 4 umów zawartych z C. B. P. A. i B., należy ściśle stosować przepisy okólnika Nr 37 z dn. 14.XII. 1949 (Dz. Urz. Min. Bud. z 1950 r. Nr 1, poz. 4), przy tym na pełnomocnika wojewódzkich władz planowania i jego zastępcę nakłada się obowiązek prowadzenia dziennika, celem kolejnego notowania swoich czynności, uwag i zarządzeń należących do jego zakresu działania. Dziennik ten zakończony i podpisany stanowi integralną część aktów danego zlecenia.

Pełnomocnik powinien ściśle współpracować z doradcą pracowni, wyznaczonym przez C. B. P. A. i B.

17. Po przyjęciu pracy, zgodnie z § 6 umowy, Wydział Planowania M. i O. sporządza we własnym zakresie kopię projektu i przekazuje ją Zarządowi Miasta lub Wydziałowi Powiatowemu celem uprawomocnienia. W piśmie przekazującym, którego odpis powinien być przesłany Ministerstwu do wiadomości, należy zaznaczyć, że jest to dotacja Min. Bud. i wymienić wysokość kwoty, jaka została na cen. cel wydatkowana z Części 35 „Samorząd Terytorialny" Budżetu Państwa.

Po uprawomocnieniu planu Wydział Planowania Miast i Osiedli sporządza drugą kopię i przesyła właściwemu Wydziałowi Pomiarów do realizacji.

Jeżeli w miejscowości, dla której wykonano plan, istnieje należycie zorganizowany Miejscowy Urząd Planowania Przestrzennego, Wydział może przekazać mu cały elaborat planu, wraz z obowiązkiem sporządzenia potrzebnych kopii.

18. W § 7 umowy należy zastrzec, że w razie niezłożenia rachunku w terminie 14-dniowym od daty przyjęcia pracy lub etapu pracy, zamawiający nie gwarantuje terminowej wypłaty należności.

19. Przedłożony rachunek należy w ciągu następnych 14 dni sprawdzić i ewent. zaakceptować do wypłaty. O zaakceptowanych rachunkach z wykazaniem sumy rachunku i rodzaju pracy, należy bezzwłocznie zawiadomić Ministerstwo, które zarządzi przekazanie należnej kwoty przez właściwą Izbę Skarbową. Opóźnienie zawiadomienia może spowodować dokonanie wypłaty dopiero z kredytów następnego kwartału.

20. Sprawozdanie finansowe należy składać zgodnie z zarządzeniami zawartymi w piśmie okólnym Ministerstwa Budwnictwa z dnia 15.IV.1950 r. L. dz. DI-R5/918/50.

Dyrektor Departamentu **R. Pieńkowski**

79

OKÓLNIK Nr 23

z dnia 5 maja 1950 r.

w sprawie rozliczeń za roboty stolarskie wykonane w roku 1949.

L. dz. IV/2/1768/50).

W związku z napływającymi z terenu skargami na niewłaściwą kalkulację robót stolarskich w kosztorysie wzorcowym PNB-660 (stolarka znormalizowanych okien i drzwi) Ministerstwo Budownictwa zezwala do czasu znowelizowania normy PN/B-660, stosować następujący sposób rozliczeń na roboty stolarskie, wykonane w roku 1949, dotąd nie rozliczone:

1. Ceny stolarki dostarczonej przez przedsiębiorstwa budowlane, a nabytej przez nie w C. H. P. D. należy skorygować w kosztorysie urzędowym na podstawie cennika hurtowego z 1949 r. z dodatkiem 16% tytułem kosztów ogólnych.

Dowóz powyższej stolarki na budowę oraz roboty pomocnicze stolarskie (np. okuwania) wykonywane na budowie należy kalkulować wg. zasad podanych w okólniku Min. Bud. Nr 27/49. (Dziennik Urzęd. Min. Bud. Nr 13/49, poz. 110).

2. Ceny stolarki dostarczonej przez przedsiębiorstwa budowalne z innych stolarni (poza C. H. P. P.) należy rozliczać wg. cennika Warszawskiej Dyrekcji Odbudowy na rok 1949, w którym podano ceny kosztorysowe łącznie z kosztami ogólnymi.

3. Przy kosztorysowaniu cen stolarki należy stosować zasady podane w noweli normy PN/B-166, wydanej przez Polski Komitet Normalizacyjny.

Podsekretarz Stanu **St. Pietrusiewicz**

80

OKÓLNIK Nr 24

z dnia 5 maja 1950 r.

w sprawie rewizji cen w kosztorysach urzędowych.

(L. dz. IV/2/2569/50)

Celem usprawnienia pracy przy przeliczaniu cen robót budowlanych w kosztorysach urzędowych spowodowanym:

— zmianą cen materiałów zgodnie z uchwałą Prezydium K.E.R.M. z dnia 31 grudnia 1949 r.;

— zmianą cen robocizny zgodnie z zarządzeniem Ministra Budownictwa z dnia 18 stycznia 1950 r. L. dz. VI 2/Wg./591/50;

— zmianą stawek kosztów ogólnych zgodnie z zarządzeniem Ministra Budownictwa z dnia 12 kwietnia 1950 r. L. dz. IV/2/2060/50 —

ustala się następujący tryb postępowania:

1. Ceny robót wykonywanych w 1950 r. na podstawie istniejących kosztorysów urzędowych, sporządzonych z zastosowaniem cen materiałów, robocizny i kosztów ogólnych z 1949 r. należy przeliczyć na podstawie wskaźników podanych w następującej tabeli:

Lp.	Wyszczególnienie scalonych elementów budowy	Zmiana cen rob. %	Zmiana cen mat. %
1	2	3	4
1	Roboty rozbiórkowe	1,04	—
2	Urządzenie placu budowy	1,03	1,03
3	Roboty ziemne	1,04	—
4	Roboty betonowe i żelbetowe z deskowaniem i zbrojeniem		
	a) konstrukcje betonowe i żelbetowe	1,03	1,22
	b) stropy żelbetowe prefabrykowane	1,03	1,22
	c) stropy żelbetowe ceramiczne	1,03	1,34
5	Konstrukcje stalowo — montażowe	1,03	1,63
6	Roboty murarskie stan surowy ze ściankami działowymi		
	a) z cegły nowej	1,03	1,39
	b) z cegły rozbiórkowej miejscowej	1,03	1,12
	c) z cegły rozbiórkowej dowożonej	1,03	1,34
7	Roboty ciesielskie	1,03	1,03
8	Roboty dekarsko — blacharskie		
	a) krycie papą bitumiczną	1,03	0,76
	b) krycie papą smołowcową	1,03	1,19
	c) krycie dachówką	1,03	1,21
	d) krycie eternitem	1,03	1,69
	e) krycie blachą cynkową	1,03	0,95
	f) „ „ ocynkowaną	1,03	1,05
	IV. Roboty budowlane wykończeniowe		
9	Roboty murarskie wykończeniowe bez względu na rodzaj cegły	1,03	1,41
10	Tynki z rusztowaniami		
	a) wewnętrzne	1,03	1,47
	b) zewnętrzne	1,03	1,36
11	Roboty stolarskie		
	a) stolarka nieokuwana	1,03	0,99
	b) stolarka z okuciem	1,03	1,09
12	Roboty ślusarsko — kowalskie	1,03	1,47
13	Roboty szklarskie		
	a) szklenie okien i tp.	1,03	0,94
	b) szklenie świetlików szkłem zbrojonym	1,03	1,04
14	Roboty zduńskie	1,03	1,28
15	Roboty posadzkarskie		
	a) podłoga ślepa lub biała	1,03	1,03
	b) posadzka z klepki dębowej	1,03	0,94
	c) posadzka cementowa	1,03	1,34

Lp.	Wyszczególnienie scalonych elementów budowy	Zmiana cen rob. %	mat.%
1	2	3	4
	d) posadzka terrakotowa	1,03	1,36
	e) posadzka lastricowa	1,03	1,08
	f) roboty malarskie klejowe i olejne .	1,03	0,96
	V. Roboty instalacyjno — sanitarne		
16	Roboty wodociągowo — kanalizacyjne i gazowe		
	a) rurociągi kanalizacyjne	1,03	1,27
	b) rurociągi wodociągowe i gazowe .	1,03	1,06
	c) aparaty	1,03	1,31
17	Roboty centralnego ogrzewania		
	a) kotłownia	1,03	1,20
	b) rurociągi	1,03	1,11
	c) grzejniki	1,03	1,20
	d) armatury	1,03	0,99
	e) izolacja cieplna	1,03	1,09

2. Przeliczenia przy pomocy wskaźników może mieć zastosowanie tylko do tych kosztorysów urzędowych, które zostały sporządzone wg. zasad podanych w pkt. 2, 3, 4 okólnika Nr 27 z dnia 2-go września 1949 r. (Dz. U. Min. Bud. Nr 13(7), poz. 110) i które są załączone do umów zawartych przed dniem 31 maja 1950 r.

3. Przeliczenie kosztorysów urzędowych wg. wskaźników nie ma zastosowania do wszystkich innych kosztorysów, w których ceny należy przeliczyć szczegółowo.

4. Do kosztorysów, których ceny zostaną przeliczone, należy opracować zamienne tabele scalonych elementów budowy i przesłać odpisy tych tabel — do Banku Inwestycyjnego i Departamentu IV Ministerstwa Budownictwa.

5. Okólnik niniejszy obowiązuje dla robót wykonywanych od 1-go stycznia 1950 r. do 30 czerwca 1950 r.

Kierownik Ministerstwa Budownictwa **R. Piotrowski**

81

OKÓLNIK Nr 25

z dnia 3 maja 1950 r.

w sprawie udzielenia urlopów egzaminacyjnych pracownikom przedsiębiorstw i zakładów gospodarki uspołecznionej, uczęszczającym do szkół podstawowych, liceów ogólnokształcących i zawodowych oraz do szkół wyższych zawodowych i akademickich.

(L. dz. BKD/2431/50).

Stosownie do wytycznych Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 71 z dnia 17 marca 1950 r. (znak: ZA 4 D-00-46) polecam, aby pracownikom przedsiębiorstw i zakładów gospodarki uspołecznionej, uczęszczającym do szkół podstawowych, liceów ogólnokształcących i zawodowych oraz do szkół wyższych zawodowych i akademickich, udzielono płatnych urlopów egzaminacyjnych w rozmiarze i na zasadach następujących:

1) Pracownikom — uczniom szkół podstawowych oraz liceów ogólnokształcących i zawodowych — do 7 dni dla przygotowania się do egzaminów dorocznych (do następnej klasy) i do 14 dni dla przygotowania się do egzaminu końcowego w danej szkole.

2) Pracownikom — słuchaczom Kursów Przygotowawczych do szkół wyższych, studentom szkół wyższych zawodowych i akademickich pierwszego i następnych lat studiów — do 14 dni w ciągu każdego roku studiów, w okresie nieprzerwanym, lub częściowo stosownie do systemu egzaminacyjnego obowiązującego w danej uczelni.

3) Pracownikom — studentom ostatniego roku studiów w szkołach wyższych zawodowych i akademickich — do 21 dni dla złożenia egzaminów końcowych, a jeżeli egzaminy końcowe obejmują także egzaminy na stopień naukowy — łącznie do 28 dni urlopu.

4) Pracownikom uczęszczającym na kursu specjalne obejmujące przedmioty związane z dziedziną pracy danego pracownika, których nieprzerwany czas trwania wynosi nie mniej niż 6 miesięcy — do 7 dni dla złożenia egzaminu końcowego.

Urlop nie przysługuje pracownikom, którzy na okres trwania kursu specjalnego są zwolnieni od wykonywania obowiązku pracy na podstawie umowy o pracę.

5) Przy udzielaniu urlopu należy każdorazowo mieć na względzie potrzeby służby. Udzielenie urlopu nie może uzasadnić wniosków o dodatkowe kredyty na zwiększenie etatu osobowego.

6. Pracownik, ubiegający się o urlop egzaminacyjny powinien dołączyć do swej prośby zaświadczenie uczelni zawierające dane potrzebne dla ustalenia, czy i w jakim rozmiarze przysługuje mu prawo do urlopu egzaminacyjnego.

7) Po wykorzystaniu przez pracownika urlopu egzaminacyjnego, władza udzielająca urlop sprawdzi, czy cel urlopu został osiągnięty, tj. czy pracownik przystąpił do egzaminu.

8) W przypadku nieprzystąpienia pracownika do egzaminu, złożenia go z wynikiem ujemnym, pracownikowi nie wolno udzielać urlopu egzaminacyjnego dla powtórnego przygotowania się do tego samego (lub poprawkowego) egzaminu.

9) Czas urlopu egzaminacyjnego nie wlicza się do przysługującego pracownikomi urlopu dla wypoczynku.

10) Zasady powyższe nie odnoszą się do pracowników młodocianych, w stosunku do których mają zastosowanie obowiązujące przepisy w przedmiocie pracy młodocianych.

Równocześnie zawiadamiam, że zalecenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 15.VI. 1949 r. znak ZA 4 C-01/7 zostało uchylone.

Za Kierownika Ministerstwa Budownictwa **Pietrusiewicz**

82

OKÓLNIK Nr 26.

z dnia 25 maja 1950 r.

w sprawie wprowadzenia dzienników praktyki budowlanej na budowach państwowych.

L. dz. BA/3692/50

Zgodnie z przepisami art. art. 361 lit. b) i 364 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. z 1939 r. Nr 34, poz. 216), praktyka wymagana od osób, ubiegających się o uprawnienia do kierowania robotami budowlanymi, powinna być zaświadczona przez urząd lub osobę uprawnioną do tego kierowania. Zaświadczenie takie, załączone do podań o dopuszczenie do egzaminu administracyjnego na uprawnienia budowlane, a będące dokumentami w rozumieniu art. art. 52 i 53 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 341), powinny posiadać odpowiednią siłę dowodową. Tymczasem — jak wynika z wieloletnich doświadczeń mają one zazwyczaj formę ogólnikowej notatki, nie wyjaśniającej zakresu i przebiegu praktyki, często zaś są po prostu aktem grzeczności lub usługi, nie opartym na żadnych podstawach faktycznych.

Podobne traktowanie tak ważnej w dziedzinie budownictwa sprawy jak praktyka budowlana powoduje obniżenie poziomu wykonawstwa i bezpieczeństwa na budowach, lub hamuje udzielanie uprawnień z powodu konieczności postępowania wyjaśniającego.

W celu zatem wprowadzenia jednolitej formy postępowania, dogodnej zarówno dla władzy jak i dla zainteresowanych. Ministerstwo Budownictwa, korzystając z opracowanego przez Polski Komitet Normalizacyjny projektu normy P. N./B 4250 „Dziennik przebiegu praktyki budowlanej" zaleca tymczasowe stosowanie tegoż dziennika na budowach państwowych, załączając odnośny wzór oraz upoważniając władze budowlane I instancji do wydawania tego rodzaju dzienników — za opłatą kosztów druku lub maszynopisu osobom, posiadającym potrzebne przygotowanie teoretyczne do odbycia praktyki budowlanej.

Jednocześnie Ministerstwo Budownictwa stwierdza, że zaświadczenie przedkładane w formie zaleconego wzoru— z uwagi na ich wiarogodność—nie będą wymagały postępowania wyjaśniającego.

Wykonanie niniejszego zalecenia powierza się władzom budowlanym I instancji oraz Centralnym Zarządom Budowlanych Przedsiębiorstw Uspołecznionych.

Kierownik Ministerstwa Budownictwa
R. Piotrowski

Załącznik do okólnika Nr 26
Ministerstwa Budown.

Dziennik przebiegu praktyki budowlanej wymaganej do uzyskania uprawnień do kierowania robotami budowlanymi

P. N.
B-4250
Projekt

Okładka str. 1

Dziennik przebiegu praktyki budowlanej
. . . .

Nr . . . . 1)

wydany dnia . . . . 19 . . r. 2)
przez . . . . 3)

str. 2 okładki

Nazwisko i imię osoby, odbywającej praktykę . . . . 4)
Data i miejsce urodzenia . . . .
Dyplom . . . . lub świadectwo ukończenia szkoły (kursów) albo zaświadczenie szkolne wydane przez
. . . . dnia . . . 19 . . r. za Nr . . . 5)
Adres praktykanta . . . . . . ulica . . . . . . Nr . . . .
Zmiany bądź uzupełnienia wyszczególnionych wyżej danych . . . .
. . . .
. . . . 6)

Miejsce i czas trwania praktyki

1) w . . . . 7) od . . . . . 19 . . r. do . . . . . 19 . . r. czyli miesięcy . . dni . .
2) w . . . . 7) od . . . . . 19 . . r. do . . . . . 19 . . r. czyli miesięcy . . dni . .
3) w . . . . 7) od . . . . . 19 . . r. do . . . . . 19 . . r. czyli miesięcy . . dni . .
4) w . . . . 7) od . . . . . 19 . . r. do . . . . . 19 . . r. czyli miesięcy . . dni . .
5) w . . . . 7) od . . . . . 19 . . r. do . . . . . 19 . . r. czyli miesięcy . . dni . .
6) w . . . . 7) od . . . . . 19 . . r. do . . . . . 19 . . r. czyli miesięcy . . dni . .

Księga str. 1 i następne.

I. Urząd, instytucja lub przedsiębiorstwo w których odbyta została praktyka, albo Osoba, u której została odbyta praktyka 8)
. . . .
. . . .

II. Przebieg praktyki

Budowa 9)	Okresy praktyki 10)	Wykonane czynności 11)	Uwagi 12)

Razem okres trwania praktyki wyniósł . . . . .

III. Ogólna ocena pracy praktykanta . . . .
. . . .
. . . . 13)

Podpis . . . . (pieczęć)

Okładka str. 3

Księga niniejsza zawiera . . . . . (słownie) . . . . stron 14)
. . . . dn. . . 19 . . r. . . . . 15)

. . . . 16)

WSKAZÓWKI DO WYPEŁNIENIA FORMULARZA

1) Wskazówki niniejsze stosuje się przy odbywaniu praktyki wymaganej przez przepisy art. 361 ust. (1) pkt. b), art. 362 ust. (1) pkt. b. art. 363 ust. 2. lub art. 364 ust. (1) pkt. 2) prawa budowlanego przez osoby mające ubiegać się o uprawnienie do kierowania robotami budowlanymi i do sporządzania projektów tych robót. W tytule księgi należy umieścić przed „Nr" imię i nazwisko praktykanta.

2) Podać datę.

3) Wymienić władze, która wydaje księgę kandydatowi. Upoważnionymi do wydawania dziennika jest władza budowlana I instancji.

4) Wymienić osobę, odbywającą praktykę z podaniem miejsca i daty urodzenia.

5) Wymienić uczelnię, która wydała dyplom lub szkołę budowlaną (kursy) która wystawiła świadectwo ukończenia szkoły albo kursów lub zaświadczenie szkolne o aktualnym stanie studiów z podaniem numeru dyplomu lub świadectwa bądź zaświadczenia.

6) dane dotyczące zmian wpisuje miejscowa władza policyjno-budowlana na podstawie przedstawionych dowodów zaopatrując wpisy swym podpisem i datą.

7) Wymienić urząd, instytucję, przedsiębiorstwo lub osobę.

8) Dla każdej instytucji lub przedsiębiorstwa, w których odbywa się praktyka lub osoby, u której odbywa się praktyka, należy przeznaczyć osobną stronę. Niepotrzebne z podkreślonych wyrazów skreślić.

9) Ściśle określić miejsce, przeznaczenie, rodzaj, konstrukcję i kubaturę budów, na której odbyta została praktyka.

10) Podać okresy praktyki z wyłączeniem przerw.

11) Należy tu określić czynności praktykanta na budowie np: wytyczenie budynku, sprawdzenie uzbrojenia konstrukcji stropów żelbetowych, przygotowanie murarki zespołowej, badanie bezpieczeństwa rusztowań itd.

12) Należy podać specjalne warunki budowy mogące mieć wpływ na ocenę odbytej praktyki.

13) Przy wydawaniu oceny należy wziąć pod uwagę: zasób wiadomości, zdolności, obowiązkowość i sumienność w wykonywaniu pracy, zmysł organizacyjny i kierowniczy, uspołecznienie, udział we współzawodnictwie i pracy racjonalizatorskiej itp.

14) Strony księgi powinny być ponumerowane i zeszyte sznurem, którego końce należy umocować do okładki pieczęcią lakową.

15) Podpis.

16) Pieczęć lakowa.

83

PISMO OKÓLNE

z dnia 25 kwietnia 1950 r.

w sprawie zakazu odstępowania materiałów przez przedsiębiorstwa podległe Ministerstwu Budownictwa.

(L. dz. V/1/1838/50).

Ministerstwo Budownictwa stwierdziło, że przedsiębiorstwa podległe odstępują materiały budowlane swoim pracownikom.

W związku z powyższym Ministerstwo, potwierdzając udzielone na odprawie służby zaopatrzenia w dn. 28.II. r. b. wyjaśnienie stwierdza, że kontyngenty materiałów przyznane przedsiębiorstwom są przeznaczone wyłącznie na potrzeby związane z działalnością przedsiębiorstwa, na produkcję budowlano-montażową, względnie na potrzeby inwestycji własnych i wobec tego odstępowanie tych materiałów zarówno pracownikom przedsiębiorstw, jak i osobom postronnym jest niedozwolone i stanowi przekroczenie bądź dekretu z dnia 5.VIII.49 o reglamentacji niektórych surowców, półwyrobów i wyrobów gotowych (Dz. U. R. P. Nr 46, poz. 341), bądź też zasad szczegółowych, regulujących rozdział materiałów.

Ministerstwo zobowiązuje jednostki podległe dysponujące materiałami do podania powyższego do wiadomości kierownikom nadzorowanych przedsiębiorstw, odwołania okólników i zarządzeń sprzecznych z wyżej podanymi zasadami.

Pracownicy przedsiębiorstw, o ile pragną zaopatrzyć się w materiały, winni to uczynić zgodnie z ogólnie obowiązującymi przepisami, stosowanymi we właściwych branżowych centralach handlowych w ramach puli wolnorynkowej.

Dyrektor Departamentu **B. Neumann**

OBWIESZCZENIE MINISTERSTWA BUDOWNICTWA

z dnia 25 maja 1950 r.

o sprostowaniu omyłki w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Budownictwa Nr 6, poz. 62 z dn. 10.V. 1950 r.

W tytule instrukcji tymczasowej Ministerstwa Budownictwa z dn. 28.IV. 1950 r. w sprawie warunków przydziału i trybu przejmowania w użytkowanie mieszkań na str. 4 wiersz 6 od góry wydrukowano:
„Osiedli Robotniczych", powinno być
„Zakładu Osiedli Robotniczych".

Za Dyrektora Gabinetu Ministra **St. Krakiewicz**
Naczelnik Wydziału Prawnego

KOMUNIKAT

W Dzienniku Ustaw R. P. ogłoszono:

W Nr 18 z dn. 26.IV.50, poz. 153 rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie określenia zawodów i specjalności, do których stosuje się przepisy o zapobieżeniu płynności kadr pracowników.

W Nr 19 z dn. 28.IV.50, poz. 156 ustawę o zmianie organizacji władz państwowych w zakresie gospodarki komunalnej i administracji publicznej.

W Nr 20 z dn. 5.V.50, poz. 168 ustawę o zabezpieczeniu socjalistycznej dyscypliny pracy.

W Nr 21 z 12.V.50, poz. 179 ustawę o narodowym planie gospodarczym na r. 1950, pod poz. 180 ustawę o umowach planowych w gospodarce socjalistycznej.

W Monitorze Polskim ogłoszono:

W Nr A-46 z dn. 27.IV.50, poz. 519 uchwałę Rady Ministrów w sprawie tymczasowego statutu organizacyjnego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego:

pod poz. 520 uchwałę Rady Ministrów o zmianie uchwały Rady Ministrów w sprawie tymczasowej organizacji Ministerstwa Budownictwa.

pod poz. 523 zarządzenie Ministra Budownictwa o określeniu odsetka sum inwestowanych, przeznaczonego na obsługę inwestycji przez Zakład Osiedli Robotniczych.

W Nr A-47 z dn. 29.IV.50, poz. 532 uchwałę Prezydium Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów w sprawie przekazywania przedsiębiorstw, zakładów lub ich części między państwowymi jednostkami gospodarczymi.

W Nr A-49 z dn. 4.V.50, poz. 572 zarządzenie Ministra Handlu Wewnętrznego w sprawie zasad dopuszczenia uproszczonej dokumentacji technicznej przy remontach lokali sklepowych, wykonywanych przez przedsiębiorstwa Miejskiego Handlu Detalicznego.

W Nr A-51 z dn. 6.V.50, poz. 584 uchwałę Rady Ministrów w sprawie określenia przypadków usprawiedliwiających nieobecność w pracy oraz warunków i trybu usprawiedliwiania nieobecności.

W Nr A-53 z dn. 12.V.50, poz. 607 i 608 zarządzenie Ministra Budownictwa o powołaniu Dyrekcji Osiedli Robotniczych w Kielcach i w Łodzi.

poz. 609 zarządzenie przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, zmieniające zarządzenie w sprawie trybu wzywania osób nie będących wykonawcami narodowych planów gospodarczych do przekazywania nieruchomości niezbędnych dla realizacji tychże planów,

poz. 615 zarządzenie Ministra Budownictwa w sprawie przeznaczenia odsetka kubatury w osiedlach i domach Zakładu Osiedli Robotniczych na pomieszczenia dla administracji osiedli i domów oraz dla osób pełniących zawody usługowe.

W Nr A-54 z dn. 13.V.50, poz. 622 zarządzenie Ministra Budownictwa w sprawie ustalenia wykazu średnich szkół zawodowych, których absolwenci podlegają przepisom ustawy o planowym zatrudnieniu absolwentów średnich szkół zawodowych oraz szkół wyższych.

W Nr A-55 z dn. 17.V.50, poz. 630 uchwałę Rady Ministrów w sprawie zasad organizacji finansowej i systemu finansowego przedsiębiorstw państwowych objętych budżetem centralnym.

pod poz. 631 uchwałę Rady Ministrów w sprawie wstępnych wytycznych do zasad Budżetu Państwa na r. 1951.

W Biuletynie Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, który jako organ urzędowy Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego będzie zamieszczał akty normatywne wydawane przez Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów (K. E. R. M.) i Państwową Komisję Planowania Gospodarczego (P. K. P. G.) — ogłoszono:

W Nr 1 z dn. 15.I.50, poz. 1 uchwałę K. E. R. M. w sprawie systemu sfinansowania inwestycji w r. 1950.

W Nr 2 z dn. 31.I.50, poz. 31 pismo okólne w sprawie prac Instytutu Techniki Budowlanej.

pod poz. 33 pismo okólne w sprawie stosowania wzorców umowy ramowej o wykonanie robót budowlanych i montażowych.

W Nr 4 z 10 marca 1950 r., poz. 62 w sprawie wysokości i podziału Funduszu Socjalnego na r. 1950 dla urzędów i instytucji państwowych i samorządowych.

W Nr 5 z 31.III.50, poz. 74 zarządzenie przewodniczącego P. K. P. G. w sprawie przestrzegania prawidłowości wypłat pracowniczych w wykonawstwie budowlanym.

pod poz. 85 pismo okólne Przewodniczącego P. K. P. G. w sprawie wywłaszczania nieruchomości w trybie dekretu z dn. 26.IV.49 r.

W Nr 6 z 15.IV.50, poz. 87 uchwałę Komitetu Ekonomicznego R. M. w sprawie zmiany stawek kosztów ogólnych przy robotach budowlanych i instalacyjnych.

poz. 88 zarządzenie Przewodniczącego P. K. P. G. w sprawie urlopów egzaminacyjnych pracowników przedsiębiorstw i zakładów.

Redakcja i Administracja: Ministerstwo Budownictwa. Warszawa, Al. Stalina 26.

Warunki prenumeraty Dz. Urz. Min. Bud.: prenumerata roczna — 600 zł. lub półroczna — 350 zł. Cena pojedyńczych egzemplarzy wskazana na każdym egemplarzu dziennika. Wszelkie należności za Dziennik Urzędowy należy wpłacać na konto czekowe P.K.O. w Warszawie Nr I — 1683 — „Ministerstwo Budownictwa — Wydawnictwa".

Cena 110 zł.

ODBIORCA:

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Druk PWZG Warszawa, Tamka 3. 3000.
Zam. 2095. 30.V—17.VI.50. B-112631.